

WIADOMOŚCI HANDLU ZAGRANICZNEGO

rynki towarowe

01253

ROK III 19 5 KW. 1952 1 9 5 2
Nr. 13 (48)

Tylko do użytku służbowego

S p i s r z e c z y

/ ważniejsze informacje/

Strona.

Sytuacja na odcinku poszczególnych zbóż w połowie marca	1
Argentyński handel mięsem w 1951 r.	7
Sytuacja na kapitalistycznym rynku kazeiny	10
Dalszy spadek cen skór surowych	13
Meldunki ze światowego rynku cukru	17
Meldunki z rynku węglowego	23
Produkcja nawozów potasowych w Niemczech za- chodnich i we Francji	37
Światowy rynek kauczuku w 1951 r.	41
Kapitalistyczny rynek artykułów celulozo-pa- pierniczych w 1951 r.	45
Bawełna	51
Wełna	55
Len i konopie	57
Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali	65
Wiadomości z kapitalistycznego rynku metali nieżelaznych	70
Europejski przemysł traktorowy	75

=====

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

Polska Izba Handlu Zagranicznego, Warszawa, ul. Hoża 35, tel. 89-890.

=====

Racjonalizatorski pomysł Działu
Badań Gospodarczych

" BAROMETR TENDENCJI NA TOWAROWYCH RYNKACH KAPITALISTYCZNYCH"

P.I.H.Z.

Okres: 11.III - 1.IV.1952 r.

Artykuł	znaczno wzrost rynku	wzmo- cnienie rynku	rynek nie- gularny	bez zmian	osłabie- nie rynku	znaczno osłab. rynku	Uwagi
Pszenica					X		Chicago - spadek 5 ¢ na buszl. Winnipeg- " 8 ¢ " "
Kukurydza		X					
Cukier		X					Wzrost ceny o,15 ¢ na lb Kontrakt Nr.4
Oleje roślin.					X		spadek cen o 3-5 %
Kawa					X		
Bawełna					X		
Wełna					X		
Juta			X				po osłabieniu w połowie marca tendencje uległy wzmocnieniu na giełdzie londyńskiej
Kauczuk		X					
Skóry surow.					X		
Cyna				X			
Miedź				X			
Cynk					X		podniesienie przydziałów I.M.C. na II kwartał o 20.000 ton
Stal belg.					X		
Węgiel europ				X			
Frachty					X		frachty węglowe na węgiel amerykański obniżyły się do \$ 7-8 za tone

Uwaga: opracowano na podstawie notowań światowych
i branżowych informacji z prasy handlowej.

Sytuacja na rynkach w skrócie

RYNEK ZBOŻOWY: w drugiej połowie marca ceny pszenicy w Chicago wykazywały spadek z 254 - 254 1/8 ¢ w dn.18.III do 250 1/8-250 ¢ za buszel w dniu 1-go kwietnia /dostawa w maju/. W Winnipeg pszenica Nr.1 północna również zniżkowała w tym samym czasie z 229 ¢ za buszel do 227 1/4 ¢. Bardzo silnie zniżkował jęczmień w Winnipeg z 131 1/2 ¢ w dniu 18.III na 121 7/8 ¢ w dn 1 kwietnia /dostawa w maju/. Kukurudza w Chicago zniżkowała z 186 5/8 ¢ na 184 1/8 ¢ za buszel. Amerykański Departament Rolnictwa szacuje tegoroczny zbiór pszenicy ozimej na 918 mln.buszli /25 mln.ton/ wobec 646 mln.buszli/17,5 mln.ton/ w roku ubiegłym. Francja zakupiła 100.000 ton pszenicy tureckiej. Włochy mają otrzymać 100.000 ton pszenicy ze Związku Radzieckiego.

RYNEK MIESNY: ostatnie obliczenia wykazują spadek produkcji i eksportu mięsa z Argentyny. Dostawy bydła na główne rynki ubojowe były o 1/5 mln. sztuk mniejsze w r.ub. niż w 1950 roku. Eksport wołowiny wyniósł w r.ub. 1.653 tys. ćwiartek wobec 2.550 tys. w 1950 r.i 4.609 tys. w 1949 r. Podobnie zniżkował w r.ub. eksport baraniny argentyńskiej. Producenti bekoni w Australii nie zgadzają się na oferowane ceny przez metropolię i zamierzają szukać innych rynków zbytu. W 1951 r.Holandia eksportowała 44.218 ton mięsa wieprzowego wobec 23.773 ton w roku poprzednim; Wielka Brytania odebrała w r.ub. 35.665 ton.

RYNEK CUKRU: w ostatnim tygodniu marca na skutek zwiększonego ożywienia w obrotach cukrem kubańskim, na terminowym rynku amerykańskim zanotowano wzmocnienie tendencji. Na poprawę tendencji wpłynął również fakt, że znaczna część cukru kubańskiego - jak podaje PAP - została już sprzedana, a kubański Instytut do Spraw Cukru nie zamierza zwiększyć kwot na wolny rynek. Ogólnie przeznaczono na wolny rynek w bieżącym sezonie 1,8 mln. ton a do końca marca sprzedano jakoby już 1,2 mln.ton. Według prywatnych obliczeń f-my Willett & Gray światowa produkcja cukru trzcinowego wyniesie w 1951/52 r. 24.361 tys. w porównaniu z 23.090 tys.ton w sezonie poprzednim.

W dniu 1-go kwietnia cukier kubański Kontrakt nr.4 notowano na giełdzie nowojorskiej po 4,38 ¢ za lb.z dostawą na maj wobec 4,31 ¢ za lb o tydzień wcześniej.

RYNEK WĘGLA: druga dekada marca przyniosła dalsze obniżenie się stawek frachtowych na Atlantyku do poziomu 8-7 dolarów za tonę, wobec około 14 dolarów w marcu roku poprzedniego. Eksperti węglowi komitetu ministrów OEEC przedłożyli raport stwierdzający możliwość uniezależnienia się Europy Zachodniej od importu węgla amerykańskiego z końcem roku 1953. Spadek wydobycia węgla w soboty powoduje obniżenie się produkcji węgla w marcu w Anglii w stosunku do roku poprzedniego. Wydobycie węgla w Niemczech zachodnich wyniosło w lutym b.r. 10.232 tys. ton. Władze "rządowe" w Bonn zamierzają w krótkim czasie ujednolicić krajowe ceny węgla przy jednoczesnej ich podwyżce. Spadek produkcji prądu elektrycznego w Szwecji powoduje konieczność powiększenia importu paliw stałych. Według duńskiego Ministra Zaopatrzenia deficyt węgla w Danii wyniesie w 1952 r. około 750.000 ton, zaś koksu 800.000 ton.

RYNEK KAUCZUKU: w drugiej dekadzie marca na rynku londyńskim notowano lekką tendencję zwykłą. Ceny za RSS "r.1" w tranzakcjach okresu czasu - z 33 d na 34 1/2 d za lb w dostawach natychmiastowych. W USA obniżona została cena kauczuku naturalnego na dostawy kwietniowe i majowe o 2 ¢ czyli do poziomu 48 1/2 ¢ za lb. W dniu 12.III b.r. wprowadzona została w USA kontrola cen eksportowych kauczuku syntetycznego. Zezwolono jednocześnie na 3,5% obniżkę ceny eksportowej kauczuku syntetycznego GR-S.

RYNEK BAWELNY: w drugiej połowie marca notowania bawełny amerykańskiej Middling 15/16" w dostawach natychmiastowych nie uległy na giełdzie nowojorskiej większym zmianom wahając się od 42,10 ¢ za lb /18.III/ do 42,70 ¢ za lb. W ostatnich dniach marca notowania kształtowały się na poziomie 42,45 - 42,55 ¢ za lb. W tym samym czasie rynek bawełny w Brazylii wykazywał słabnącą tendencję i spadek cen. W dniu 18.III gat. 4/5 notowano 309 cruzeiros za arroba, czyli 51,03 ¢/lb, natomiast w dniu 1.IV już tylko 287 cruzeiros czyli 47,4 ¢/lb. Analogiczna tendencja wykazywała giełda aleksandryjska gdzie karnak-good niżkował w cenie ze 140,70 talarów za kantar w połowie miesiąca na 126 talarów na 1-go kwietnia b.r. czyli o 10% w ciągu dwóch tygodni: W przeciwieństwie do powyższego gatunek Ashmouni-good po początkowym spadku cen o 3 talary na kantarze do poziomu 80 talarów za kantar, od 19-go marca do końca miesiąca nie wykazywał zmian cen /notowania terminowe na kwiecień maj/.

RYNEK WEŁNY: na ostatnich aukcjach marcowych w Londynie wystawiono do sprzedaży 13.475 bel wełny nowozelandzkiej, 3.378 bel australijskiej, 998 bel z wysp Fiklandzkich i 513 bel z Afryki Południowej. Przewiduje się, że ceny na tych aukcjach będą niższe niż na poprzednich zgodnie z ogólnym trendem na rynkach dominialnych. Na aukcjach w Sydney dokonywanych w trzeciej dekadzie marca

x/natychmiastowych zwykowały pierwszy raz od dłuższego

ceny merino, crossbredów i comebacków kształtowały się systematycznie na korzyść kupujących. Zniżka cen wynosiła od 5 do 20%. Podobne tendencje panowały na aukcjach w Adelaide.

Rząd argentyński zezwolił na eksport surowej wełny za walutę nie dolarową. Obecne ceny wełny argentyńskiej są o 25% wyższe niż na rynku światowym.

RYNEK ŻELAZA I STALI: zmniejszenie się niedoboru niektórych gatunków stali w USA spowodowane jest silnym deficytem miedzi i aluminium ograniczających produkcję wielu artykułów metalowych. Niezadowolenie w Danii na skutek zbyt szych pżej kwoty stali brytyjskiej jaką Dania ma otrzymać w 1952 r. Eksport stali z Japonii wyniesie w 1952 r. 1.500 tys. ton. Druga połowa marca przyniosła dalsze osłabienie belgijskiego rynku eksportowego. W 1951 r. Niemcy zachodnie skompensowały import węgla amerykańskiego dostawą 550.000 ton stali walcowanej. Spadek zamówień na stal w hutniczym przemyśle francuskim.

RYNEK METALI NIEŻELAZNYCH: Waszyngton zapowiada podniesienie puli rozdzielowej cynku dla członków I.M.C. na drugi kwartał b.r. o 20.000 ton. Przydziały miedzi w ramach I.M.C. nie zostaną powiększone. Obniżenie ceny antymonu i ołowiu w Anglii. Indonezja zgadza się na dostawę cyny do USA w ilości 18.000 ton rocznie po cenie 118 ¢ za lb fob.

Zboża i okopowe

Sytuacja na odcinku poszcz. ólnych zbóż w połowie marca

Pszenica. Amerykański Departament Rolnictwa przewiduje, że tego-
roczny zbiór pszenicy ozimej wyniesie 918 mln. buszli /25 mln
ton/ wobec 646 mln. buszli /17,5 mln. ton/ w roku ubiegłym.
Spowodowało to słabą tendencję na rynku amerykańskim, która jed-
nak okazała się przejściową. Następnie tendencja wzmocniła się
w wyniku stałego zapotrzebowania na eksport i przy I diom,
Północnej Afryce i Francuskim Indiom Zachodnim w ramach "Mutual
Security Agency" /M.S.A./ funduszków na zakup zboża amerykańskie-
go. Pszenica w transakcjach terminowych zwyżkowała w rezultacie
na giełdzie w Chicago o $7/8$ ¢ do $2\ 3/8$ ¢ za buszel. Ponieważ
dolar kanadyjski osiągnął obecnie nieco wyższy kurs w stosunku
do dolara amerykańskiego, maksymalna cena pszenicy sprzedawanej
w ramach Paktu, wyrażona w walucie kanadyjskiej, obniżyła się do
poziomu 179 centów za buszel, podstawa "No 1 Northern Manitoba"
Fort William. Gatunki "No 2 Manitoba" zniżkowały ponownie o 3
centy za buszel, natomiast spadek ceny pszenicy "No 5 Manitoba"
o 1 cent za buszel odzwierciedla tylko podwyżkę kursu dolara
kanadyjskiego.

Z pośród państw europejskich, największe zainteresowanie
pszenicą amerykańską przejawiały Francja, Austria i Włochy. Fran-
cja zakupiła trzy ładunki "No 2 Northern Springs", wysyłka w
kwietniu, cena 274 ¢ za buszel f.o.b., trzy ładunki "No 2 Hard
Winters", wysyłka 1/15 kwiecień, cena 272 ¢ za buszel f.o.b. oraz
dość duże ilości pszenicy białej i czerwonej. Austria zakupiła
dwa ładunki "No 2 Northern Springs" wysyłka w marcu oraz ładun-
ek "Hard Winter" również z załadunkiem w marcu, Włochy natomiast
- ładunek "American durums". Indie zakupiły trzy ładunki "Pa-
cific white" i otrzymały przydział dalszych 18 mln dolarów w
ramach M.S.A. na zakup zbóż chlebowych w Stanach Zjednoczonych
z dostawą w okresie do końca sierpnia. Celem zapewnienia sobie
tonażu dla przewozu tego zboża zaczęły one już 16 stat-
ków w Zatoce Meksykańskiej. Brazylia zakupuje stale około dwóch
ładunków pszenicy tygodniowo i powiększyłaby nawet swe zakupy
gdyby rozporządzała dostateczną ilością waluty dolarowej.

Na rynku kanadyjskim zanotowano w niektórych dniach duże
zainteresowanie Wielkiej Brytanii dla gatunków "Manitoba".
Chociaż ceny "No 2 Manitoba" zniżkowały, trudno było w dalszym
ciągu zakupić wyższe gatunki pszenicy dla szybkiego załadunku.

Wysyłki pszenicy z Ameryki Północnej były nad bardzo duże.
W okresie tygodnia kończącego się 8 marca wysyłki ze Stanów

Zjednoczonych wynosiły 252.300 ton wobec 195.900 ton w poprzednim tygodniu, zaś z Kanady 164.600 ton wobec 199.900 ton. W okresie tygodnia kończącego się 15 marcem nie zamówiono załadunków pszenicy z Argentyny. W drugiej połowie lutego wysłano z Australii 88.500 ton pszenicy, w tym 20.000 ton do Wielkiej Brytanii i 11.600 ton do Indii.

Sytuacja na rynku pszenicy na podstawie danych statystycznych dotyczących czterech głównych eksporterów świata kaptalistycznego przedstawiała się w dniu 1 marca b.r. następująco:

Ogólna nadwyżka w sezonie 1.VIII.50 r.-31.VII.51r.	Szacunkowe wysyłki	Załadowano do 1.III.50r.	Pozostaje do załadowania
/ w tysiącach ton/			
Stany Zjedn.	13.172	10.886	7.335
Kanada	14.130	7.947	4.828
Argentyna	1.089	871	596
Australia	3.353	2.177	1.550
Razem	31.744	21.881	14.309
			7.572

x/ pod odjęciu minimalnej rezerwy na koniec sezonu

Według oszacowań amerykańskiego Departamentu Rolnictwa, rezydent pszenicy w Stanach Zjednoczonych na 1 lipca 1952 r. wyniesie 8,16 mln. ton czyli będzie o 2,61 mln. ton mniejszy niż w dniu 1 lipca 1951 r. W latach 1951-1950 rezydent z pozostałości nowego sezonu wynosiły przeciętnie 9,1 mln. ton.

Z ważniejszych wydarzeń na światowym rynku pszenicy, poza omówionym już poprzednio rynkiem północno-amerykańskim, wymienić należy zakup 100.000 ton pszenicy tureckiej przez Francję. Pierwsze załadunki w wykonaniu tej transakcji miały rozpocząć się w marcu i trwać aż do maja.

Na podstawie nowo zawartej umowy, Włochy zakupić mają od Związku Radzieckiego 100.000 ton pszenicy.

Jęczmień. Ceny jęczmienia niedolarowego wykazywały w połowie marca lekki spadek. obroty były niewielkie, gdyż zarówno nabywcy jak i sprzedawcy przyjęli postawę wyczekującą. Niemcy zachodnie zakupiły pewne ilości jęczmienia irackiego. Wielka Brytania zakupiła również jęczmień iracki po £ 36 za tonę c.a.f. wysyłka we wrześniu/październiku i po £ 35 15s, wysyłka w lipcu/sierpniu. Zamówiono również transakcję jęczmieniem syryjskim 61/62 kg, wysyłka do Wielkiej Brytanii w lipcu/sierpniu po £ 35 10s za tonę c.a.f. W dalszym ciągu nie zamówiono żadnych ofert jęczmienia północno-afrykańskiego z nowych zbiorów dla Wielkiej Brytanii i w najlepszym wypadku bardzo nieliczne dla innych państw kontynentu europejskiego; przypuszcza się, iż

pewne ożywienie na tym odcinku nastąpi dopiero wówczas, gdy nowe zbiory można będzie uznać za pewne.

Holandia zakupiła ładunek "No 2 American Federal", wysyłka 15/31 maja, po 157 ¢ za buszel f.o.b. a Belgia za "No 1 Canadian feed", wysyłka w maju/czerwcu płaciła \$ 78,50 i \$ 78,60 za tonę c.i.f./około 178 1/2 ¢ - 179 ¢ za buszel/zaś za "No 2 Federal" w drodze \$ 85,00 za tonę /około 193 4/5 ¢ za buszel/.

Pomimo lokalnej suszy w Marokku, perspektywy nowych zbiorów w całym rejonie Morza Śródziemnego i Bliskiego Wschodu są nadal bardzo pomyślne. Spodziewane są dobre zbiory w Tunisie, Algierze, Iraku, Syrii, Libanie a szczególnie w Turcji. Turcja, która miała nadwyżkę 200.000 ton jęczmienia z ostatnich zbiorów, w nadchodzącym sezonie dysponować może jeszcze większymi nadwyżkami. Uprawa zbóż w Turcji stale się powiększa i może ona stać się poważnym dostawcą na rynek europejski.

Pogoda w większości państw zachodnio-europejskich sprzyja siewom wiosennym, które pomyślnie postępują naprzód.

O w i e s. Wielka Brytania nie przejawia większego zainteresowania dla owse importowanego. Zakupiła ona ładunek "Austrian feed oats", wysyłka w drugiej połowie kwietnia, po £ 32 2s 6d za tonę c.i.f. Była to odsprzedaż. Przy ofertach z pierwszej ręki cena wynosiła £ 35 za tonę c.i.f., wysyłka w kwietniu/maju.

Belgia zakupiła pewną ilość "Canadian mixed feed oats", dostawa w kwietniu/maju po \$ 71,75 za tonę c.i.f./około 127 4/5 ¢ za buszel/. Nabywcy wstrzymywali się przeważnie od zakupów. Pomimo, że rynek w Winnipeg miał ostatnio tendencję wzrostową, oferty c.i.f. wykazywały lekki spadek, co przypisać należy obniżce stawek frachtowych.

Owies w transakcjach terminowych zwyżkował w Winnipeg o 5/8 ¢ do 1 3/8 centa za buszel w ciągu tygodnia, pomimo wyższego kursu dolara kanadyjskiego. W Chicago zanotowano podwyżkę o 7/8 do 1 3/4 centa.

Kukurydza. Obroty kukurydzą były w połowie marca w dalszym ciągu nieduże. Wielka Brytania, Holandia i Belgia zakupiły niewielkie ilości w Stanach Zjednoczonych. Pomimo słabego popytu ceny zwyżkowały.

W okresie tygodnia od 5 do 12 marca kukurydza na giełdzie w Chicago zwyżkowała o 5 5/8 ¢ za buszel dla dostaw w marcu.

Nie ma prawie żadnych ofert na kukurydzę z Burmy i Abisynii dla Wielkiej Brytanii. Francja zakupywała nadal niewielkie ilości "Ethiopian"; cena płacona za dostawy w czerwcu wynosiła £ 43 10s za tonę c.a.f. Notowania kukurydzy z La Platy były nominalne a kukurydza brazylijska wogóle nie była oferowana.

Ponieważ ogólnie wyrażany jest pogląd, że w nowym sezonie, który rozpoczyna się 1 kwietnia, Argentyna będzie mogła dostarczyć tylko bardzo ograniczone ilości kukurydzy na rynek światowy, kraje importujące znajdują się w podobnej sytuacji do tej, jaka istniała w tym samym okresie ubiegłego roku. Według doniesień amerykańskich, brak kukurydzy na rynku będzie długotrwały. Brak pszenicy. Afryka Południowa nie może zwiększyć eksportu kukurydzy, a Abisynia ma ograniczone możliwości eksportowe w tym roku. Stałe dostawy będzie można uzyskać ze Stanów Zjednoczonych. Kształtowanie się podaży kukurydzy w przyszłości jest zatem bardzo silnie uzależnione od perspektyw nowych zbiorów w Stanach Zjednoczonych, tym bardziej, że remanenty z końcem bieżącego sezonu będą znacznie niższe niż w październiku ub.r.

Jeżeli rzeczywiście osiągnięta zostaną duże nadwyżki eksportowe jęczmienia w Afryce Północnej, Iraku, Syrii i Turcji, należy liczyć się z tym, że wiele krajów importujących będzie nadal kontynuować politykę zastępowania kukurydzy - jęczmieniem, w możliwie najszerszej mierze, pomimo, że ceny szterlingowe tego ostatniego są znacznie wyższe niż kukurydzy dolarowej.

W Argentynie, w prowincji Buenos Aires i w niektórych częściach Cordoby i Santa Fe, spadły umiarkowane deszcze, ale zbyt późno aby wpłynąć w szerszej mierze na zbiory kukurydzy. Raporty z końca lutego wskazywały na zupełny nieurodzaj w zachodnich okręgach prowincji Buenos Aires, południowej Cordobie i Pampie. W innych okręgach widoki są niepomyślne. Zbiory ocenia się na 2 mln. ton, t.j. poniżej słabych zeszłorocznych zbiorów, które wyniosły 2,6 mln. ton. Wystarczy to zaledwie na pokrycie potrzeb krajowych. Należy przypuszczać, że zapasy ze starych zbiorów są na wyczerpaniu. Wysyłki kukurydzy z Argentyny spadły ostatnio do minimalnego poziomu. Jak wykazują dane za ostatnie lata, eksport kukurydzy argentyńskiej stale zmniejszał się. W latach 1934-1938 Argentyna wywoziła przeciętnie 6,5 mln ton rocznie; w 1948 r. eksport wyniósł 2,1 mln ton, w 1949 r. - 1,1 mln ton, w 1950 r. - 0,8 mln ton a w r. 1951 - 0,3 mln ton.

Sytuacja w Niemczech zachodnich na odcinku zaopatrzenia w zboże

Minimalne potrzeby importowe Niemiec zachodnich w bieżącym sezonie ocenia się na 2,7 mln ton zbóż chlebowych i 2 mln ton zbóż na paszę. Do końca lutego b.r. importowano 2,1 mln ton zbóż chlebowych i 1,2 mln ton zbóż na paszę. W dniu 7 marca zapasy pszenicy, w tym również maki, wynosiły 822.000 ton wobec 197.000 ton w analogicznym okresie ubiegłego roku, zaś zapasy żyta wynosiły 295.000 ton wobec 305.000 ton. Zapasy zbóż na paszę wynosiły 274.000 ton wobec 182.000 ton w ubiegłym roku. Zawarte w ostatnich tygodniach kontrakty na dostawę zbóż na paszę zapewnią dostateczne zaopatrzenie kraju w tym sezonie zbożowym, przyczem istnieje możliwość powstania pewnych rezerw.

Spadek stawek frachtowych a ceny zboża

Silny spadek stawek frachtowych notowany od początku lutego wpłynął na kształtowanie się cen c.i.f. zboża. Pomimo pewnej podwyżki cen zboża w Stanach Zjednoczonych, ceny c.i.f. na giełdzie w Antwerpii nieco spadły.

Największy spadek stawek zanotowano przy przewozach z obszaru północnego Pacyfiku; podczas gdy z początkiem lutego stawki wynosiły 180s za tonę, to w połowie marca osiągnęły poziom zaledwie 120s. Słaba tendencja na rynku frachtowym wpłynęła na znaczne ożywienie transakcji charterunkowych jeśli chodzi o przewozy z Ameryki Północnej. Wielka Brytania, kraje zachodnio-europejskie, Brazylia, Afryka Południowa, Egipt a szczególnie Indie pokryły swe zapotrzebowanie na tonaż dla załadunków od marca do lipca.

Zwierzęta i artykuły pochodzenia zwierzęcego

Argentynski handel mięsem w roku 1951

Dostawy bydła na rynek Liniers w roku 1951 były o 538 000 sztuk mniejsze niż w 1950. Najmniejszy dopływ bydła zanotowano w sierpniu, kiedy zapotrzebowanie krajowe na bydło hodowlane i opasowe jest największe. Wprowadzenie przez rząd nowych przepisów dotyczących sprzedaży, uboju i transportu bydła mające na celu zwiększenie dostaw na zaopatrzenie Buenos Aires, istotnie powiększyło napływ bydła na rynek w Liniers. W porównaniu z rokiem 1950 dostawy starszego bydła nieco się zwiększyły, natomiast młode bydło dostarczane było w znacznie mniejszych ilościach. Największy spadek zanotowano w dostawach cieląt, które były mniejsze o 326 000 sztuk niż w poprzednim roku. Zakupy bydła na rynku w Liniers przez frigoríficos były w roku 1951 nieco większe niż w 1950 r. Niezależnie od zakupów na tym rynku, frigoríficos kupowały duże ilości bydła bezpośrednio na ranczach. Wykupywanie bydła tą drogą było jednak o 523 000 sztuk mniejsze niż w poprzednim roku. Sprzedaż bydła przez rynek w Liniers i bezpośrednio z rancz wynosiła w roku 1951-4,2 mln sztuk w porównaniu z 5,4 milionów w roku poprzednim. Z tego frigoríficos zakupiły w roku 1951-2,4 miliony, a w 1950-2,9 milionów. Dostawy owiec na rynek w Avellaneda wykazują stały spadek w ostatnich latach. W roku 1948 wynosiły one 5,3 mln., w 1950-2,6, a 2,4 milionów w 1951 r. W początkach roku hodowcy dostarczali bardzo mało owiec przetrzymując je do marcowej strzyży. W następnych miesiącach dostawy wzrastały osiągając najwyższy poziom w grudniu kiedy na rynek weszły jagnięta urodzone na wiosnę. Zaledwie 37% owiec sprzedanych na rynku Avellaneda zostało zakupione przez frigoríficos. W poprzednim roku kupiły one 49% zwierząt sprzedanych na tym targu. Zakupy owiec bezpośrednio na ranczach były w roku 1951 o 200 000 sztuk większe niż w poprzednim roku, głównie dzięki ożywionym transakcjom w końcu roku. Sprzedaż trzody chlewnej na rynku Liniers była mniejsza o 154 000 sztuk niż w poprzednim roku. Frigoríficos zakupiły o 129 000 sztuk mniej. Bezpośrednie zakupy na ranczach zmniejszyły się o 194 000 sztuk.

w tys sztuk	<u>Bydło</u>		<u>Owce</u>		<u>Trzoda chlewna</u>	
	1950	1951	1950	1951	1950	1951
Spęd ^{x/}	3.655	3.017	2.616	2.302	979	826
Z tego za-						
kupy frigoríficos	1.165	1.223	1.279	843	400	271
Zakupy frigoríficos na ranczach	1.722	1.199	760	965	470	276

x/ na rynek Liniers = bydło i trzoda chlewna. Na rynek Avellaneda = owce.

Według nieoficjalnych szacunków eksport mrożonej wołowiny z Argentyny w roku 1951 był o 35% mniejszy niż w 1950 a o 64% mniejszy niż w 1949 r. największe nasilenie wywozu zanotowano w maju, po podjęciu normalnych wysyłek do Wielkiej Brytanii. Wysoki poziom eksportu utrzymał się w ciągu dwóch następnych miesięcy a potem załamał się bardzo gwałtownie w październiku. Pewna poprawa nastąpiła w dwóch ostatnich miesiącach roku. Pomimo zupełnego zawieszenia eksportu do Wielkiej Brytanii w początkach 1951, pozostała ona największym odbiorcą Argentyny w tym roku. Zakupiła ona 48% argentyńskiego eksportu wołowiny. /w 1950 -75%/.Poniższa tabela przedstawia kierunkowe rozbięcie eksportu wołowiny z Argentyny:

	1949	1950	1951
	/ w tysiącach cwiartek/		
Wielka Brytania	3.174	1.915	795
Włochy	182	124	209
Niemcy zachodnie	x/	133	192
kraje Ameryki Połudn.	324	100	125
Belgia	150	37	65
Holandia	361	57	36
Szwecja	53	38	11
Szwajcaria	44	12	1
Inne	321	134	219
r a z e m	4.609	2.550	1.653

Nieoficjalne szacunki podają, że eksport baraniny i mięsa jagnięcego obniża się stale od roku 1947. Eksport tego gatunku mięsa w roku 1951 był o 34% mniejszy niż w 1950 a o 85% mniejszy niż w 1947. W ubiegłym roku Wielka Brytania zakupiła 95% wywozu mięsa baraniego z Argentyny. Kierunki wywozu tego mięsa podaje poniższa tabela:

	1949	1950	1951
	/ w tysiącach sztuk/		
Wielka Brytania	2.754	1.309	860
inne kraje europejskie	285	68	39
Inne kraje	233	2	8
r a z e m	2.372	1.379	907

Eksport mięsa puszkowanego był w roku 1951 o 34% większy niż w poprzednim roku a 31% większy niż w 1938. Stany Zjednoczone pozostały nadal największym odbiorcą tego mięsa, chociaż udział ich zmniejszył się nieco na korzyść Wielkiej Brytanii. Wysokość tego eksportu podaje poniższa tabela:

	1938	1949	1950	1951
	/ w tysiącach ton/			
Wielka Brytania	45	23	20	26
Stany Zjednoczone	18	13	44	55
inne	12	9	9	17
r a z e m	75	44	73	98

x/ zawarte w pozycji "inne"

Australia szuka nowych rynków zbytu na mięso wieprzowe

Rokowania angielsko-australijskie w sprawie cen za mięso wieprzowe zakończyły się niepowodzeniem. Australijski minister handlu oświadczył w dniu 9 marca, że mięsny przemysł eksportowy produkujący wieprzowinę otrzymał polecenie szukania bardziej opłacalnych rynków zbytu.

Rząd brytyjski oferował znacznie niższe ceny, niż te jakich żądali australijczycy. Propozycje australijskie oparte były na kalkulacji w stosunku do faktycznych kosztów produkcji. Anglicy ofiarowali podwyżkę o 4d / w walucie australijskiej/ za lb wieprzowiny i 1 1/2 d za lb bekonu. Po uwzględnieniu tej podwyżki eksporter australijski otrzymałby 2s za lb mięsa wieprzowego a 1s 9 1/2 d za lb bekonu. Cena ta jest niedostateczna. Dlatego Australia musi szukać nowych rynków zbytu. Jeżeli jednak producenci będą chcieli, mogą sprzedawać mięso do Anglii po cenie proponowanej przez Anglików.

W roku 1951 australijska produkcja mięsa wieprzowego była tylko nieznacznie większa niż w roku poprzednim a o 5% niższa od przedwojennej. Wynosiła ona 84.500 ton. W tym produkcja mięsa wieprzowego /bez bekonu/ zwiększyła się o 565 ton a produkcja bekonu spadła o 667 ton. Zapasy mięsa wieprzowego ogółem wynosiły 1.337 ton czyli o 774 ton mniej niż w poprzednim roku. W tym zapasy na dostawę do Wielkiej Brytanii /według kontraktu/ spadły o 873 tony.

Wzrost eksportu mięsa wieprzowego z Holandii

Eksport mięsa wieprzowego z Holandii wykazał bardzo silny wzrost w roku 1951 w porównaniu z rokiem poprzednim. W ciągu 11 miesięcy tego roku osiągnął on wysokość prawie dwukrotnie wyższą niż w tym samym okresie 1950 r. a o 70% wyższą niż w 1938 r. Wielka Brytania utrzymała się na pierwszym miejscu wśród odbiorców Holandii. Holenderski eksport wykazał jednak dużą ekspansję na inne rynki zbytu. Poniższa tabela przedstawia kierunki eksportu mięsa wieprzowego z Holandii:

		styczeń-listopad		
	<u>1938</u>	<u>1950</u>	<u>1951</u>	
		w t o n a c h		
Wielka Brytania ^{x/}	23.796	19.725	35.665	
Niemcy zachodnie ^{xx/}	1.847	3.829	5.905	
Hol. Indie Zach.	19	26	261	
Belgia	62	48	214	
Inne	254	145	2.173	
r a z e m	25.978	23.773	44.218	

x/ prawie wyłącznie bekon

xx/ 1938 całe Niemcy

Uwaga: powyższa tabela obejmuje mięso wieprzowe: solone, gotowane, wędzone, suszone i preparowane w inny sposób.

Sytuacja na kapitalistycznym rynku kazeiny w r.1951

W początkach roku 1951 produkcja, obroty i ceny kazeiny utrzymywały się na bardzo wysokim poziomie ze względu na gromadzenie zapasów strategicznych przez państwa kapitalistyczne. Najwyższy poziom cen osiągnięty został w lutym. W następnych miesiącach wystąpił stały spadek cen kazeiny. Przy końcu roku ceny jej spadły bardzo gwałtownie, ponieważ Argentyna obniżyła minimalną cenę kazeiny z 30 do 23 centów za lb f.o.b. Buenos Aires. W ciągu ub. roku zapasy kazeiny utrzymały się na wysokim poziomie, pomimo, że w wielu krajach zaznaczyło się wyraźne obniżenie tempa produkcji w drugiej połowie roku. Mimo znacznych zmian w produkcji i obrotach w drugim półroczu ubiegłego roku, produkcja kazeiny i eksport w roku 1951 zwiększyły się nieco w krajach kapitalistycznych w porównaniu z rokiem 1950. Obniżenie eksportu z Argentyny o 36% skompensowane zostało przez większy wywóz kazeiny z innych krajów. Np produkcja i eksport Francji zwiększyły się bardzo znacznie przekraczając poziom przedwojenny. Ta sama tendencja wystąpiła w innych krajach europejskich i krajach Imperium brytyjskiego, które zwiększyły produkcję i eksport kazeiny niekiedy kosztem produkcji i eksportu sera. Produkcję kazeiny w świecie kapitalistycznym przedstawia poniższa tabela:

	<u>1938</u>	<u>1949</u>	<u>1950</u>	<u>1951</u>
	w tysiącach ton			
Argentyna	16,7	25,1	29,5	°
USA	21,9	8,3	8,3	9,0 ^{xy/}
Nowa Zelandia ^{x/}	3,5	5,4	5,3	6,7
Holandia	2,3	0,6	1,9	4,6
Australia ^{x/}	2,7	3,5	3,6	4,0
Norwegia	3,2	3,3	3,9	3,8
Kanada ^{xx/}	0,6	1,6	1,9	2,6
Dania	0,9	5,3	2,2	°
Szwajcaria	0,5	0,4	1,0	°

Eksport kazeiny w świecie kapitalistycznym przedstawia poniższa tabela:

	<u>1938</u>	<u>1949</u>	<u>1950</u>	<u>1951</u>
	w tysiącach ton			
Argentyna	13,3	24,2	28,4	18,3 ^{xxx/}
Francja ^{xx/}	9,3	1,5	2,1	10,7 ^{xxx/}
Dania	0,7	2,8	2,6	7,7
Nowa Zelandia ^{x/}	3,3	4,9	4,8	5,1 ^{xxx/}
Holandia	2,1	0,3	1,4	2,6
Australia ^{x/}	0,6	0,1	0,7	2,6
Afryka Południowa	-	1,1	1,4	1,8
Norwegia	1,0	1,2	1,5	1,4
Szwajcaria	-	-	0,1	0,7
Kanada	-	1,2	0,6	0,6
USA	-	0,2	0,1	0,1

x/ rok gospodarczy
xx/ rok kończący się 31 marca

xxx/ styczeń-listopad
xy/ styczeń-październik

Udział Argentyny w eksporcie światowym stanowiący w roku 1950 około 50% tego eksportu, obniżył się w roku 1951 do jednej trzeciej obrotów międzynarodowych kazeiną. Wysoki poziom wywozu Argentyny w pierwszych miesiącach roku nie utrzymał się w następnych nie tylko ze względu na suszę, lecz również z powodu wysokich cen eksportowych oraz nasycenia rynku Stanów Zjednoczonych, które zgromadziły już uprzednio wielkie zapasy kazeiny. W roku 1951 poziom eksportu Argentyny obniżył się o 33% w stosunku do roku 1950. Import argentyńskiej kazeiny do Stanów Zjednoczonych w okresie czerwiec - październik był o połowę mniejszy niż w okresie styczeń-czerwiec. W roku 1951 był on o połowę mniejszy niż w poprzednim roku. Eksport na inne rynki a szczególnie do Anglii, Niemiec zachodnich i Belgii był znacznie mniejszy, lecz dostawy do Włoch i Holandii zwiększyły się w porównaniu z poprzednim rokiem. Anglia będąca w roku 1938 największym odbiorcą Argentyny, w roku 1951 zakupiła jedynie 8% nadwyżek argentyńskich. Eksport kazeiny z Argentyny przedstawia poniższa tabela:

	<u>1938</u>	<u>1948</u>	<u>1949</u>	<u>1950</u>	<u>1951</u>
	w tysiącach ton				
Stany Zjednoczone	0,1	15,6	11,8	19,1	8,8
Włochy	0,2	0,1	2,0	0,4	1,9
Anglia	3,9	4,1	-	3,0	27,5
Holandia	0,2	0,6	0,8	0,4	0,3
Niemcy zachodnie	2,7	1,6	x/	0,6	0,3
Szwecja	0,9	1,6	0,6	1,3	0,2
Hiszpania	x/	1,0	0,8	0,4	0,2
Belgia	0,2	0,6	0,6	0,6	0,1
Inne	3,2	3,7	7,3	2,5	3,8
Razem	12,8	30,1	24,9	28,0	19,9

x/ zawarte w pozycji "inne"

Ceny eksportowe argentyńskiej kazeiny /f.o.b. Buenos Aires/ osiągnęły najniższy po wojnie poziom 13 ¢ USA za lb w sierpniu 1949 r. W końcu roku 1949 ceny podniosły się nieco do poziomu 14-14,5 ¢ za lb a od stycznia do czerwca 1950 podniosły się do poziomu 15,5 do 17,5 ¢ za lb. Po agresji na Koreę ceny podniosły się gwałtownie do 30 ¢ za lb w połowie sierpnia 1950 i do 35 ¢ za lb przy końcu tego roku. Wprowadzony przez rząd argentyński system eksportowych cen minimalnych miał służyć monopolowi eksportowemu rządowi argentyńskiego do utrzymania wysokich zarobków dewizowych na kazeinie. Nasycenie rynku światowego zmusiło ten rząd do obniżenia ceny eksportowej w październiku 1951 do 30 ¢ za lb, a następnie do 23 ¢ za lb.

Francja dostarczająca na rynek światowy kazeinę po cenach niższych niż Argentyna znacznie zwiększyła swój eksport w roku 1951. Udział jej w dostawach światowych wynosił w tym roku 1/5 całości obrotów. Dostawy francuskie skierowane były w tym roku głównie do Wielkiej Brytanii. Wielka Brytania zakupiła w roku 1951 więcej kazeiny francuskiej niż Niemcy zachodnie i wysunęła się na czoło odbiorców tego artykułu z Francji. Stany Zjednoczone były drugim co do wielkości rynkiem zbytu fran-

cuskiej kazeiny, ponieważ Francja oferowała dostawę kazeiny na ten rynek po najniższych cenach. Dania sprzedawała swoją kazeinę głównie do Japonii, Finlandii i Austrii. Nowa Zelandia dostarczyła większość swoich nadwyżek eksportowanych do Wielkiej Brytanii. Była ona największym dostawcą kazeiny do krajów Imperium Brytyjskiego. Ze względu na trudności transportowe eksport jej w 1950/51 r. był nieco mniejszy niż rozporządzone nadwyżki, które osiągnęły wysokość 6,3 tysięcy ton. Wzrost eksportu Australii, przekroczył wzrost produkcji w sezonie 1950/51. Największymi jej odbiorcami były Stany Zjednoczone, Wielka Brytania i Japonia. Wzrost produkcji kazeiny w Kanadzie nie wpłynął na zwiększenie eksportu z tego kraju.

W strukturze importu światowego kazeiny wystąpiły również pewne zmiany. Wielka Brytania zwiększyła bardzo znacznie swój import zarówno z krajów Imperium jak i z kapitalistycznych krajów europejskich i stała się prawie tak dużym importerem jak Stany Zjednoczone. Niemcy zachodnie trzeci co do wielkości importer kazeiny w roku 1950 obniżyły swój przywóz do połowy ze względu na znacznie zwiększoną produkcję krajową. Japonia wystąpiła w roku 1951 jako duży importer kazeiny. Zakupy jej były większe niż przed wojną. W roku 1951 głównymi dostawcami Japonii były: Dania, Argentyna, Australia, Francja i Afryka Południowa. Włochy, Belgia, Holandia i Finlandia również zwiększyły znacznie swoje zakupy na międzynarodowym rynku kazeiny. Włochy importowały kazeinę przeważnie z Argentyny a Belgia z Francji.

Zakupy kazeiny na rynku światowym przez największych importerów kapitalistycznych przedstawia poniższa tabela:

	1938	1948	1949	1950	1951
			w tysiącach ton		
Stany Zjednoczone	0,2	18,4	14,9	24,7	18,8
Wielka Brytania	8,3	8,9	8,3	12,3	18,5
Japonia	3,6	.	.	0,8	3,3 _{xy/}
Niemcy zachodnie _{x/}	8,6	1,3	4,2	5,1	2,5
Włochy	2,1	0,8	1,8	1,6	2,6 _{xxx/}
Belgia	0,9	0,6	0,8	1,5	1,6 _{xx/}
Hiszpania	.	1,3	0,5	1,4	1,3 _{xy/}
Holandia	0,8	0,8	0,9	1,5	0,8 _{xxx/}
Szwecja	1,1	0,8	1,8	0,8	0,7 _{xx/}
Austria	0,9	0,4	0,8	0,9	0,6
Szwajcaria	0,3	0,5	0,2	0,1	0,1
Francja	-	3,0	0,4	-	-

_{x/} W 1938 Niemcy przedwojenne, w 1948 i 1949 /do 30 września/ Bizonia a w następnych latach Niemcy zachodnie.

_{xx/} styczeń - listopad

_{xxx/} styczeń - październik

_{xy/} styczeń - wrzesień

Największymi rynkami zbytu na kazeinę są Stany Zjednoczone i Wielka Brytania; wywierają one decydujący wpływ na rynek międzynarodowy. Wzrost produkcji Stanów Zjednoczonych spowodował zmniejszenie ich importu w roku 1951. Ograniczenie przywozu dotyczyło przede wszystkim Argentyny ze względu na jej wysokie ceny. Natomiast import z Francji, Danii, Holandii i Australii zwiększył się dosyć znacznie. Import z Nowej Zelandii był mały. Będzie on przypuszczalnie większy w roku 1952 ponieważ według toczących się obecnie rokowań w ciągu trzech lat produkcyjnych od 1951/52 do 1953/54 Nowa Zelandia ma dostarczać Stanom Zjednoczonym od 1.000 ton do 1.800 ton kazeiny mlekowej.

Import kazeiny do Wielkiej Brytanii był w roku 1951 o 50% większy niż w 1950 r. Udział krajów Imperium wynosił w tym roku 43% podczas gdy w roku 1938 ograniczał się on do 10%. Import kazeiny mlekowej zwiększył się w porównaniu z poprzednim rokiem o 44%. Po za Argentyną, która była największym dostawcą tej kazeiny w roku 1950, import ze wszystkich innych źródeł powiększył się. Import kazeiny kwasowej był o 67% większy niż w 1950. Dostawy z Nowej Zelandii wzrosły o 59%, zwiększyły się wównież transporty z krajów europejskich. Spadły natomiast dostawy z Australii a przywóz z Argentyny ustał zupełnie. Import kazeiny do Wielkiej Brytanii przedstawia poniższa tabela: /w tonach/

	<u>1938</u>	<u>1950</u>			<u>1951</u>		
		mlekowa	kwasowa	razem	mlekowa	kwasowa	razem
Nowa Zeland.	744	2 512	1 394	3 906	3 133	2 223	5 356
Francja	2 921	1 904	421	2 325	3 474	634	4 108
Afryka Pd.	x/	1 485	-	1 485	1 873	19	1 892
Argentyna	3 699	2 711	80	2 791	1 566	-	1 566
Norwegia	x/	-	496	496	-	820	820
Australia	x/	-	482	482	210	444	754
Holandia	523	17	50	67	21	460	481
Dania	90	14	39	53	177	269	446
Inne	468	709	-	709	2 958	90	3 048

R a z e m 8 445 9 352 2 962 12 314 13 512 4 959 18 471

x/ zawarte w pozycji inne kraje

Dalszy spadek cen skór surowych

Tendencje zniżkowe hurtowych cen skór surowych na rynkach kapitalistycznych jakie panują od kilku tygodni, o czym donosiły już niejednokrotnie Rynki Towarowe utrzymały się nadal w pierwszej połowie marca b.r. przyczym uległy one pogłębieniu w odniesieniu do skór nowozelandzkich, które dotychczas były najodporniejsze na spadek cen. Wskaźnik cen hurtowych skór krajowych i importowanych, obliczony przez brytyjski związek garbarzy "United Tanners Federation", zniżył w okresie od 19 lutego do 11 marca o 7%, a w okresie od 15 stycznia do 11 marca o 35%.

Na aukcjach paryskich, jakie miały miejsce w pierwszych dniach marca, zanotowano również powszechny spadek cen za wyjątkiem skór ze sterszych cielekóv.

Poniżej podajemy notowania cen publikowane w "The Leather World"

	10. III £	3. III £	4. II £
Chicago:			
Heavy Native Steers	12-12,5	12-12,5	14,5-15
Light Native Cows	16,5	16-17 nom.	19,5-22
N.Y. Kolektor Calf			
9/12 w £ za sztukę	4,25 nom.	4,25	4,00
Południowo Amerykańskie	d	d	d
B.A. Frigor. ciężkie w.	18,5	18,5-19	25,5-27
B.A. " Extremes			
14/16 kg.	19,5	21-21,5	29-30
Wschodnio Afrykańskie			
Susp. Dried I	36	37	40
" " II	33	34	38
" " III	31	32	36
Australijskie			
Qland Meats	17	17	22,5
N.S.W. "	18	18	24
Nowozelandzkie			
Freezer Ox. 45/ i więc/lb	16,5	18	24,5
Freezer Cows 40/ " "	16,5	18	24,5
" " 30/40 lb	18	21	26
" " 20/30 lb	19	23	27

Przed rokowaniami brytyjsko-argentyńskimi

W przededniu rokowań brytyjsko-argentyńskich prasa bronzowa obu krajów rekapitułuje historię stosunków handlowych między Anglią a Argentyną w ostatnich latach, stwierdzając zgodnie stałe ich pogarszanie się i rosnące trudności. Argentyńska stwierdza The Leather World - której jeszcze nie tak dawno Anglia była najpoważniejszym partnerem handlowym, znalazła się obecnie zdecydowanie poza orbitą funta szterlinga, przy znacznie mniejszych możliwościach eksportu tradycyjnych artykułów niż to miało miejsce w latach przedwojennych i bezpośrednio po wojnie.

Jeśli chodzi o skóry surowe do dostawy argentyńskiej do Anglii były w r.ub. rekordowo niskie jak to ilustruje zestawienie poniższe: / w 1000 sztuk/

	skóry mokro	cielaki i extrem.	skóry suche
1937	510	262	252
1938	423	130	156
1946	1.627	706	113
1947	1.628	505	58
1948	1.464	464	20
1949	2.105	751	17
1950	1.170	419	43
1951	398	133	28

Jak widać z powyższego ilości wywiezione w 1951 r. bardziej są porównywalne z eksportem przedwojennym niż w latach 1946-1950. Oficjalna wartość importu skór surowych z Argentyny do Anglii wynosiła w r.ub. £ 4,7 mln. na bazie cif, podczas gdy ostatnia umowa przewidywała dostawy w wysokości £ 11,6 mln. Główną przyczyną tej równicy było utrzymywanie przez IAPI sztucznie wysokich cen surowca, wyższych niż w innych krajach produkujących niewyłączając USA. Praktycznie Anglia nie otrzymała żadnych dostaw wierzchnich skór na przestrzeni ostatnich 8 miesięcy ub.r.a zakupy argentyńskiej skóry podoszwowej były w tym okresie bardzo małe, na skutek wygórowanych cen IAPI. utrzymującego wysoko zapasy skór surowych.

Ostatnio tendencje na międzynarodowym rynku skór surowych, oraz przewidywania - stwierdza The Leather World - powodują znaczne zwiększenie ryzyka dla tych producentów, którzy nadal zamierzają magazynować surowiec w nadziei na wyższą cenę. Argentyna zyskała wprawdzie przez przetrzymanie skór w 1948/49 i sprzedanie ich następnie po wysokich cenach w 1950 r. przyczem wpływy z wyjątkowo wysokiego eksportu pokryły zapewne straty wynikłe ze zbyt długiego zmagazynowania surowca, lecz do powodzenia tej polityki przyczyniły się w decydującej mierze "strategiczne" i zbrojeniowe zakupy Stanów Zjednoczonych. W roku ubiegłym powtórzenie tej samej polityki zakończyło się jednak fiaskiem i Argentyna po długim przetrzymywaniu znacznych ilości surowca, zmuszona była po obniżonych cenach i przy niewielkim popycie lokować skóry niejednokrotnie ze stratą.

W związku z powyższym należy sądzić - posze wyżej wymieniony periodyk - że w najbliższych rokowaniach rząd argentyński będzie bardziej realny w swej polityce eksportowej niż to miało miejsce w roku ubiegłym.

Przetwory spożywcze, art. kolonialne, owoce i warzywa

Meldunki ze światowego rynku cukru

Tegoroczna produkcja cukru w Puerto Rico została oszacowana przez firmę C. Czarnikow na 1.250.000 long ton. Produkcja ta łącznie z remanentem z roku poprzedniego w wysokości 100.000 ton da całkowitą podaż - 1.350.000 long ton. Po dostarczeniu do USA ustalonego kontyngentu i po odliczeniu lokalnej konsumpcji firma C. Czarnikow ocenia, że do rozdysponowania na wolnym rynku pozostaje 350.000 ton, z czego należy odjąć jeszcze normalny remanent na rok przyszły. Producenci cukru w Puerto Rico - zdaniem w/w firmy - w swej tegorocznej polityce powinni uważnie śledzić ewentualne zmiany kwot importowych do USA, ponieważ cena osiągnięta za cukier eksportowany do Stanów Zjednoczonych kształtuje się dla nich korzystniej o 1 dolara na 100 lb, w porównaniu z cenami na rynku światowym, które ostatnio wykazują znaczny spadek.

Według prywatnej oceny kół handlowych produkcja cukru na Kubie do połowy marca wyniosła 2.215 tys. ton cukru surowego wobec 1.864 tys. ton w tym samym okresie roku 1951. W roku 1948, kiedy Kuba wyprodukowała rekordową ilość 6.054 tys. ton produkcji w omawianym okresie była mniejsza od obecnej o 20.395 ton.

W rocznym sprawozdaniu amerykańska firma Willett & Gray podała następujące informacje odnośnie konsumpcji cukru w Stanach Zjednoczonych w roku 1951. Jak wynika ze sprawozdania konsumpcja cukru w USA spadła w 1951 r. w porównaniu z rokiem 1950, głównie na skutek nagromadzenia zarówno przez przemysł jak i przez indywidualnych odbiorców znacznych zapasów cukru. Spożycie w 1951 roku wyniosło 6.360.724 long tony cukru rafinowanego wobec 6.783.676 ton w roku poprzednim, czyli że spadek wyniósł 6%. Dane te obejmują również dostawy dla armii w kraju i zagranicą, ale nie zawierają cukru eksportowanego. Konsumpcja na głowę w USA wyniosła w roku 1951-91 lb w porównaniu do 99,6 lb w roku poprzednim. Spadek ten w/w firma motywuje znacznym wzrostem kosztów utrzymania jak również dużym przyrostem naturalnym. Przeciętna cena cukru rafinowanego w 1951 roku wyniosła 7,68 ¢ za lb w porównaniu z 7,3 ¢ w 1950 roku.

Na giełdzie nowojorskiej w drugim tygodniu marca cukier kubański Kontrakt nr 4, na skutek poważnych zamieszek na Kubie, zwyżkował dość raptownie do poziomu 4,60 ¢ za lb. Zwyżka ta najbardziej dotknęła najbliższe terminy dostaw. W trzecim tygodniu ceny spadły bardzo raptownie, a mianowicie dostawy na maj o 35 punktów, na lipiec - o 52 punkty i na wrzesień - o 46 punktów. Czwarty tydzień marca przyniósł ponowny, chociaż niewielki wzrost cen. Tak na przykład cukier Kontrakt nr. 4 z dostawą na maj notowano po 4,31 ¢, czyli o 6 punktów wyżej niż w tygodniu ubiegłym.

Ceny amerykańskiego cukru Kontrakt nr 6 wykazywały znacznie mniejsze wahania. W dniu 25 marca cukier ten notowano po 5,75 ¢ za lb z dostawą na maj, wobec 5,65 ¢ w tygodniu poprzednim. Ceny dalszych pozycji kształtowały się na wyższym poziomie.

Światowa produkcja cukru trzcinowego w/g
szacunków firmy Willeit & Gray w tonach
metrycznych.

	okres zbiorów	1950/51	1951/52
Stany Zjedn.-Luiziana	X - I	413.900	269.040
Florida	XII-IV	97.977	96.525
Puerto Rico	I-VI	1.123.359	1.219.260
Hawaje	I-XII	914.445	980.488
Wys.Dziewicze	I-VI	7.214	8.128
Kuba	I-VI	5.759.161	6.401.115
Br.Indie Zach-Trinidad	I-VI	142.889	171.306
Barbados	I-VI	167.207	162.568
Jamajka	I-VI	272.228	284.205
inne	I-VIII	79.443	77.220
Franc.Indie Zach.			
Martinika	I-VII	55.883	55.883
Guadelupa	I-VII	66.043	66.043
Rep.Dominika	I-VII	532.596	568.988
Haiti	XII-VI	58.284	55.883
Meksyk	XII-VI	676.815	711.235
inne kraje	I-VI	163.509	167.649
Ameryka Połudn.			
Brazylia	VI-V	1.733.395	1.849.211
Argentyna	VI-X	622.833	650.272
Peru	I-XII	482.624	467.383
Ekwador	VI-I	45.997	45.722
Wenezuela	X-VI	50.803	50.803
Surinam	X-I	8.128	8.128
Kolumbia	X-VI	159.997	167.648
Gujana Fr.	X-VI	192.814	224.547
Indie i Pakistan/Gur/	XII-V	3.504.316	3.855.910
Indie i Pakistan/biały/	X-VII	1.309.688	1.371.668
Jawa	V-XI	433.490	406.420
Japonia	XI-VI	35.562	25.400
Taiwan	XI-VI	457.223	558.828
Filipiny	XI-VI	858.065	977.440
Australia	VI-XI	935.190	787.439
Wyspy Fidzi	VI-XI	97.540	111.766
Egipt	I-VI	213.371	193.050
Mauritius	VIII-I	464.021	497.865
Natal	V-IV	622.147	481.606
Réunion	VIII-I	96.525	101.605
Mozambik	V-XII	81.284	81.284
inne kraje	-	134.530	132.087
Łączna światowa produkcja cukru trzcinowego		23.090.815	24.361.939
		=====	=====

Sytuacja na rynku siemienia lnianego

Charakterystycznym rysem bieżącej sytuacji na światowym rynku siemienia lnianego są nieudane zbiory w Argentynie, które oceniane są na 350.000 ton. Szczegółowe analiza rynku argentyńskiego została podana w jednym z ostatnich numerów WHZ.

Sytuację na odcinku siemienia lnianego w Stanach Zjednoczonych najlepiej ilustruje fakt, że na dzień 1 stycznia b.r. zapasy siemienia wyniosły 28.453.000 buszli, wobec 38.537.000 buszli rok wcześniej i 42.235.000 buszli na 1 stycznia 1950 roku. Zapotrzebowanie Stanów Zjednoczonych jak również krajów zamorskich było bardzo silne. Tegoroczny zbiór siemienia już obecnie na skutek zbyt wczesnych śniegów zapowiada bardzo słabą wydajność. Na skutek intensywnego rozwoju pogłowia zapotrzebowanie na siemie lniane w Stanach Zjednoczonych w r.b. jeszcze bardziej wzrośnie.

Następnym ważnym producentem siemienia jest Kanada, która w ostatnim roku zebrała 210.000 ton wobec 112.500 ton w 1950-51 r. Jak dotychczas Kanada rozdysponowała znaczną część nadwyżki eksportowej chociaż jeszcze 18% całego zbioru znajduje się na polu pod śniegiem. W kołach handlowych panuje wielkie zaniepokojenie ile siemienia da się uratować na wiosnę.

Urugwaj zebrał około 108.000 ton, co dało najlepszy zbiór od 1948-49 i chociaż nadwyżki eksportowe nie będą duże, to jednak skompensują trochę deficyt Argentyny.

Poza wymienionymi krajami-jak podaje The Statist- nie należy oczekiwać poważniejszych dostaw siemienia lnianego. Indie, jeden z najpoważniejszych producentów, oferują tylko olej lniany. Inni eksporterzy jak Abisynia, Irak, Turcja, Meksyk i Maroko posiadają niewielkie nadwyżki eksportowe siemienia.

Ostatnio ceny siemienia lnianego w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie spadły, a inni eksporterzy wstrzymują się ze sprzedażą z powodu ich zdaniem - zbyt niskich cen.

Światowa produkcja i eksport
olejów roślinnych i nasion w przeliczeniu
na olej w tys. ton

	1935-39		1950		1951		1952 ^{x/}
	produk	eksport	produk	eksport	produk	eksport	eksport
	cja		cja		cja		
oleje							
roślinne							
razem	6.328	1.587	6.900	1.273	8.124	1.220	1.293
w tym:							
orzech							
ziemny	1.506	773	1.760	504	1.783	422	499
soja	1.229	400	1.769	318	1.733	476	408
słone-							
cznik	562	29	758	136	925	118	127
bawełna	1.560	172	1.361	133	1.651	95	113
oliwka	872	154	549	149	1.338	73	110
sezam	653	59	703	33	694	36	36
tłuszcze							
palmowe							
razem	3.293	2.005	3.388	2.000	3.611	2.191	2.091
w tym:							
kokosowy	1.932	1.170	1.805	1.102	2.073	1.329	1.179
palmowy	962	490	1.103	496	1.102	490	526
ziarno							
palmowe	372	327	435	382	395	349	363
oleje							
techn.							
razem	2.631	901	2.904	688	2.825	677	517
w tym:							
lniany	1.039	648	1.040	422	975	454	304
rycy-							
nowy	181	92	209	133	204	109	104
rzepa-							
kowy	1.207	40	1.524	45	1.506	59	54
tungowy	136	81	113	77	127	45	45

x/ szacunek

Zródło: B.I.K.I. 20 i 22 marca 1952 r.

W trzecim tygodniu marca na międzynarodowym rynku nasion i olejów zanotowano dalszy, chociaż wolniejszy spadek cen. Ważnym w ydarzeniu omawianego okresu było podpisanie umowy handlowej między Niemcami zachodnimi i Indiami. Przypuszcza się, że w dostawach Indii przeważają nasiona oleiste i oleje. Ponadto - jak podaje Public Ledger - Indie zniosły cło na towary importowane z Niemiec zachodnich.

Na początku trzeciej dekady marca zapotrzebowanie na siemie lniane było ograniczone. Indie nie pojawiły się wogóle na tym rynku jako eksporter. Rynek kopry wykazywał przez cały ten czas słabą tendencję, a wykonywanie transakcji kryjących jedynie na pewien czas wzmacniało tendencję. Kopre Straits notowano w dniu 21 marca o równo £ 2 mniej niż w tygodniu poprzednim, a której cena wyniosła ostatecznie £ 60 za tonę z dostawą na maj-czerwiec. Spadły również ceny oleju z orzecha ziemnego. Indie sprzedały pewną ilość oleju z orzecha ziemnego do Wielkiej Brytanii po 115 £ za tonę, podczas gdy cena w tygodniu poprzednim

wynosiła £ 121. Olej rycynowy spadł z £ 180 na £ 158. W omawianym okresie wyższowały jedynie ceny oleju rzepakowego w olejarniach angielskich i belgijskich.

K a k a o

W trzecim tygodniu marca na rynku kakao surowego panowały bardzo nieregularne tendencje. Wysokie ceny pozwalały jedynie na dorywcze transakcje, a jednak wielu poważnych producentów posiada już tylko niewiele kakao do sprzedania przed rozpoczęciem nowego głównego zbioru. Taka sytuacja nie przyczynia się do obniżenia cen. Jak podaje Public Ledger, Niemcy otrzymały pewną znaczną kwotę dolarów przeznaczoną na zakup kakao i istnieje wszelkie prawdopodobieństwo, że transakcja ta będzie miała miejsce jeszcze w końcu tego miesiąca. Ponadto w ramach OEEC począwszy od 1 kwietnia Niemcy zachodnie zliberalizowały handel w 70%, i przypuszcza się, że kakao surowe będzie zliberalizowane całkowicie. Jak dotychczas nie podano żadnych oficjalnych wyjaśnień na ten temat.

Dobrze fermentowane kakao ze Złotego Wybrzeża było ostatnio notowane po 320s za 50 kg cif północne porty Kontynentu. Najwięcej ofert na kakao surowe składali francuscy producenci. Natomiast bardzo trudno było otrzymać oferty z Bahii dla Europy. Jednak Stany Zjednoczone zakupiły w Bahii kakao z nowych zbiorów z dostawą na lipiec-sierpień po 34s - 34 1/4 s za lb. fob Ilheus. Donoszono również z New Yorku że pozostałe 25.000 worków kakao brazylijskiego sprzedano w drodze komisowej po maksymalnych cenach amerykańskich przetwórcom i kupcom.

Rynek londyński był w omawianym okresie bardzo nieregularny. Wykonywanie transakcji kryjących na krótki przeciąg czasu wzmacniało tendencje. Dostawy marcowe notowano w transakcjach od 330s do 322 6d. za 50 kg. Dostawy majowe wahały się w granicach 321-311s. za 50 kg. W podobny sposób kształtowały się ceny na giełdzie nowojorskiej.

K a w a

W połowie marca na rynku kawy zanotowano mocną tendencję. Wznowienie poważnych zakupów przez Niemcy zachodnie doprowadziło do wykonywania transakcji kryjących. Obecny sezon kawowy ma się ku końcowi. Na giełdzie nowojorskiej wahania cen przebiegały spokojnie, ale tendencja szczególnie na kawę surową została wzmożona. Cena podniosła się o 20 punktów w odniesieniu do pozycji najbliższych dostaw i o równo 50 punktów jeśli idzie o pozycje dalszych dostaw. Ostatecznie jednak w trzeciej dekadzie marca ceny spadły od 8 do 25 punktów. Szczególnie poszukiwaną była w omawianym okresie kawa Kolumbijska, którą notowano po 57 7/8 s za lb, a kawa w drodze była notowana po tej samej cenie. Santos fours sprzedawano po 52 1/2 do 53 s za lb fob Santos.

Zgodnie z obliczeniami dokonanymi przez National Coffee Association import kawy surowej do Stanów Zjednoczonych w miesiącu lutym wyniósł nigdy nieosiągany poziom - 282 mln. lb. za

150 mln \$. Import w miesiącu styczniu wyniósł 264 mln. lb, co wskazuje na to, że import w roku 1952 może osiągnąć swój rekordowy poziom z 1949 r. W roku 1949 import kawy surowej do Stanów Zjednoczonych wyniósł 2.912 mln. lb.

W dniu 29 lutego b.r. ilość kawy w Brazylii przeznaczonej na sprzedaż wyniosła 6.667.509 worków /a 60 gk/. W okresie lipiec 1951 - luty 1952 eksport kawy z Brazylii wyniósł 11.846.171 worków, a na konsumpcję w portach jak również na żeglugę przybrzeżną odliczono 548.918 worków.

Wytwory pochodzenia mineralnego

Meldunki z rynku węglowego

W okresie sprawozdawczym pogłębiała się zniżka morskich frachtów węglowych, /będąca wynikiem nagłego zmniejszenia się importu węgla z Ameryki do Europy/. I tak fracht do Rotterdamu obniżył się do 8 a nawet 7 dolarów - wobec oficjalnej stawki \$ 10,50 ustalonej przez władze żeglugowe USA i płaconej do niedawna oraz maksymalnej stawki płaconej przed rokiem w kwocie dolarów 14.

Zdaniem "Daily Freight Register", "wzrost wydobycia węgla w Europie oraz łagodna zima są dwoma głównymi czynnikami, które umożliwiały redukcję importu węgla ze Stanów Zjednoczonych. Ten rozwój wypadków umożliwił licznym krajom europejskim przeprowadzanie oszczędności w dziedzinie zakupów dolarowych. Jednakowoż ostra zima 1952/53 naraziłaby znów te kraje na brak opału wobec niedostatecznego stanu zapasów. Można powiedzieć, że równowaga zaopatrzenia węglowego Europy" spoczywa na ostrzu noża". Jeśli ma się kontynuować program dozbierania, Europa będzie zależna od importu węgla amerykańskiego przez dłuższy okres czasu".

Eksperci utworzonego w styczniu komitetu ministrów dla spraw węglowych Europejskiej Organizacji Współpracy Gospodarczej /OEEC krajów marshallowskich/ przygotowali nowy raport, którego wniosek sprowadza się do stwierdzenia, że Europa uniezależni się od importu węgla amerykańskiego z końcem 1953 roku, jeśli zrealizuje się nowe plany zwiększenia wydobycia węgla krajów europejskich, oraz zwiększenia oszczędności w zużyciu paliwa. /Należy zaznaczyć, że opublikowany w styczniu poprzedni raport tychże ekspertów węglowych przewidywał deficyt europejski węgla w 1956 r. w ilości od 25 do 35 mln. ton/.

Nawiązując do wyżej wspomnianego raportu, brytyjski tygodnik węglowy "The Coal Merchant and Shipper" wyraża opinię, że "zakłada on wielki wysiłek krajów europejskich w dziedzinie zwiększenia wydobycia węgla. Wielka Brytania ma odegrać przodującą rolę w tym zwiększeniu wydobycia, i być może, że będziemy musieli apelować o jeszcze większy wysiłek, aniżeli jest nim dobrowolna praca na kopalniach w soboty. Niektórzy sądzą, że niewielkie przedłużenia czasu pracy na kopalniach byłoby pożądane, ale uznaje się, że stworzyłoby to komplikacje natury politycznej".

W I E L K A B R Y T A N I A

Tymczasem sprawa zwiększenia wydobycia węgla w Wielkiej Brytanii bardzo się komplikuje. Jak wiadomo, w niektórych zagłębiach węglowych Wielkiej Brytanii, - przede wszystkim w Walii i Szkocji - praca dodatkowa w soboty natrafiała na silne opory górników. W marcu miało miejsce głosowanie delegatów górników wszystkich zagłębi brytyjskich, w sprawie przedłużenia dobrowolnej pracy w kopalniach w soboty na następny okres 12-miesięcy, rozpoczynający się 1 kwietnia. W ogłoszeniu delegatów górników wypowiedzieli się za wnioskiem 148 000 głosów delegatów górników, którzy się wypowiedzieli przeciw, przy delegatach 142 000 górników, wstrzymujących się od głosowania. "Neue Zürcher Zeitung" informuje, że przywódcy górników chcąc przeprowadzić wniosek, obiecali górnikom, że będą się domagać wyższej płacy w górnictwie. Ponieważ - informuje dalej wyżej wymieniony dziennik - rząd nie będzie się mógł łatwo zgodzić z tym żądaniem, jako że płace w górnictwie należą już obecnie do najwyższych zarobków w Wielkiej Brytanii, przeto należy się spodziewać niezadowolonych górników z powodu nie spełnienia obietnic, wyrażającego się w strajkach. Dziennik zwraca uwagę, że entuzjazm górników brytyjskich do pracy nie jest wielki, czego dowodzi m.in. spadek wydajności na dzień górnika na dole z 3,20 tony przed rokiem do 3,19, oraz spadek wydajności na przeciętną dzieńkę całej załogi z 1,23 do 1,21 tony.

W ciągu trzeciego tygodnia marca wydobycia węgla w Wielkiej Brytanii wyniosło 4 569 500 ton, wobec wydobycia w poprzednim tygodniu marca 4 563 000 ton oraz wydobycia w tym samym czasie w roku ubiegłym 4 618 900 ton. Do zmniejszonego - w stosunku do roku ubiegłego - wydobycia, przyczynił się głównie spadek wydobycia w sobotę, które wyniosło 264 400 ton w porównaniu z 337 800 tonami przed rokiem.

Spożycie węgla w tymże czasie również uległo redukcji, a mianowicie wyniosło 4 715 000 w porównaniu z 4 856 000 ton w tym samym okresie czasu w roku ubiegłym.

Wysiłki rządu brytyjskiego w kierunku bardziej oszczędnego zużywania węgla, znalazły wyraz w przemówieniu w Izbie Gmin ministra paliwa i energii p. Geoffrey Lloyd, który oświadczył, że:

- 1/ Rząd udzieli kredytów w globalnej wysokości 1 miliona funtów szterlingów tym przedsiębiorstwom, które nie mają kapitałów niezbędnych dla dokonania inwestycji, mających na celu bardziej oszczędne zużycie paliwa; kredyty będą oprocentowane wedle normalnej handlowej stopy procentowej.
- 2/ Rząd przydzieli surowców i półfabrykatów potrzebnych dla wyprodukowania 900 000 sztuk ulepszonych i bardziej wydajnych urządzeń grzewczych dla opału domowego - wobec 700 000 wyprodukowanych w roku ubiegłym.
- 3/ Federacja Przemysłów Brytyjskich, Narodowa Unia Przemysłowców i Zjednoczenie Przemysłów Mechanicznych rozpoczyna wielką, na ogólnopństwową skalę zakrojoną kampanię propagandową,

mającą na celu zwiększenie oszczędności w drodze bardziej wydajnego zużycia paliwa.

W czasie dyskusji zabrał głos ekspert węglowy partii konserwatywnej Lancaster przestrzegając izbę przed nadmiernym optymizmem w ocenie osiągnięć tej kampanii oszczędnościowej i podkreślił, że produkcja należyście sortowanego i oczyszczonego węgla jest podstawowym warunkiem aby przedsiębiorstwa przemysłowe mogły w pełni wykorzystywać dostarczany im węgiel.

N I E M C Y Z A C H O D N I E

"Wydobycie węgla w lutym b.r. w Niemczech zachodnich wyniosło 10 232 000 ton, a przeciętne wydobycie dzienne wyniosło 409 300 ton - wobec 410 400 ton w styczniu. Jednakże przeciętne dzienne wydobycie na 1 górnik'a wzrosło nieco do 1,49 tony/."

Agencja "Associated Press" donosi z Essen, że "rzecznik zachodnio-niemieckiego górnictwa węglowego oświadczył, że wbrew opublikowanym wiadomościom, na konferencji w Bonn nie doszło narazie do porozumienia odnośnie podwyżki krajowych cen węgla."

"Doniesienia różnych dzienników określają ten dodatek, wynoszący przeciętnie 7 DM za tonę, jako "za niski i nie odpowiadający sytuacji dochodowej górnictwa węglowego". Stwierdza się jedynie, że podwójne ceny mają być zniesione od 1 kwietnia zarządzeniem "rządu" związkowego. Tym samym anulowana zostałaby podniesiona cena o 35 DM za tonę, po której to cenie sprzedawano dotychczas węgiel pochodzący z wydobycia dziennego, przekraczającego 373 000 ton."

"Jak się w związku z tym komunikuje, istnieje jeszcze różnica zdań co do zwyżki ceny węglowej między sferami "rządowymi" a kołami górniozymi. Podczas gdy "Bundeswirtschaftsministerium" jest za zwyżką ceny od 7 - 9 DM za tonę, górnictwo jest za zwyżką o 11 do 20 DM w stosunku do ceny podstawowej 44 DM od tony."

"Planowane zarządzenia nie dotyczą niemieckiej ceny za węgiel eksportowy w przeciętnej wysekości 72 DM za tonę".

A U S T R I A

"Oesterreichische Volkstimme" informują, że "nie ma nabywców na węgiel amerykański, znajdujący się w tysiącach ton na składach węglowych dworca północnego oraz dworca Natzlainsdorf. Nikt nie chce kupować tego węgla, bo nie tylko jest on drogi, lecz także pośledniejszej jakości. Pomimo tego nadeszły do Wiednia ponownie znaczne dostawy węgla amerykańskiego."

"Węgiel dostarczany przez Amerykanów jest deklarowany jako gruby i żądana cena jest znacznie wyższa od ceny węgla

polskiego tego samego sortymentu.

"Węgiel gruby składać się winien normalnie z kęsów wielkości 5 - 10 cm. Jednakowoż "węgiel gruby" dostarczony z Ameryki zawiera ponad 70% miazgu węglowego. Austria jest więc w dwójnasób oszukana."

"Ameryka żąda nie tylko bezwstydnie wysokich cen paskarskich, lecz ponadto dostarczony węgiel, w gruncie rzeczy nie jest wcale węglem grubym, lecz tylko miazem węglowym pośledniej jakości."

"Ażeby jednak węgiel przecież sprzedać, zamierza Rząd w drodze subwencji obniżyć cenę węgla z USA. Polska nie dawno obniżyła znacznie ceny swego węgla: węgiel gruby potaniał o 50 centów amer., a węgiel średni o 35 centów amer. na tonie."

"Ogólnie zaoszczędni Austria na niższych cenach węgla polskiego około 20 milionów szylingów. Kwota ta zaoszczędzona na niższych cenach polskiego węgla ma posłużyć do subwencjonowania drogiego węgla amerykańskiego. Oto choć Rząd stale atakuje Kraje Demokracji Ludowej, jednak niższa ich cen pokrywa lichwiarskie ceny węgla amerykańskiego."

"Jak się dowiadujemy Rząd zamierza subwencjonować węgiel amerykański kwotą 160 szylingów za tonę. Pominąwszy to, że amerykański "węgiel gruby" zawiera w większej części miazg węglowy, będzie to paliwo zawsze o wiele droższe aniżeli polski węgiel gruby i dlatego też i w przyszłości nie znajdzie kupców. Pieniądze uzyskane ze niższej cen polskiego węgla trwoni się na subwencjonowanie drogiego i mało wartościowego węgla amerykańskiego, mimo że powinien z tej niższej cen skorzystać konsument austriacki".

S Z W E C J A

Brytyjski tygodnik węglowy "The Colliery Guardian" informuje, że "wedle oświadczenia przewodniczącego Szwedzkiej Komisji Opałowej spożycie w Szwecji wszystkich rodzajów paliwa w roku węglowym 1951/52 wyniesie w przeliczeniu na węgiel kamienny 16 - 17 mln. ton. Ilość ta obejmuje również dodatkowe ilości węgla dla elektrowni termicznych, zapotrzebowane na skutek suszy, która ograniczyła produkcję energii hydroelektrycznej. Z ogólnej liczby zapotrzebowania oceniano, że około 12 mln. ton paliw stałych musi być importowane czyli 9% więcej niż poprzedniego roku. Import w r. 1951 wzrósł w porównaniu z rokiem ubiegłym dzięki zwiększonym zakupom w Stanach Zjednoczonych, które w r. 1951 wyniosły około 900 000 ton w porównaniu z 116 000 ton w roku poprzednim. Komisja Opałowa została upoważniona przez rząd do zakupu dalszych 300 000 ton węgla płomiennego w celu zwiększenia zapasów na wypadek nieprzewidzianych okoliczności w roku węglowym 1951/52. Wobec braku deszczu możliwe jest, że zostanie wprowadzone racjonalnie zużycie elektryczności o ile sytuacja nie ulegnie wkrótce poprawie. Wszystkie zdadne do produkcji elektrowni termiczne zostały uruchomione, wzrost konsumpcji węgla wskutek tego oce-

niony został na 700 000 ton co stanowi poważną pozycję w tak ju napiętej sytuacji zaopatrzeniowej."

Dziennik szwedzki "Affarsvarlden" donosi, że "Ostatnio rynek węglowy sprawiał mniej kłopotu. Powodem tego jest częściowo łagodna zima. Zaobserwować można również na niektórych rynkach pewną rezerwę kupujących, a nawet oznaki zabiegania o rynki zbytu. Polska wydaje się być skłonna do dostaw, co między innymi widać z jej stosunku do Danii, do której eksport węgla z Polski został wstrzymany od 1 grudnia, a obecnie Polska oferuje węgiel Danii na tych samych warunkach co Szwecji. Zainteresowanie kupnem w Szwecji jest ograniczone a stan zapasów jest uważany raczej za zadowalający. W tej sytuacji powstaje pytanie czy nie byłoby właściwe zaprzestanie racjonowania węgla, a także zniesienie systemu clearingowego. W tym wypadku popyt mógłby się skierować w kierunku tańszego węgla angielskiego i niemieckiego. Obecnie węgiel polski kosztuje 130-135 koron ctf, a brytyjski przeciętnie około 100 koron.

Przez system clearingowy te różnice cen wyrównują się i ani importer ani konsument nie mają korzyści z kupna tańszego węgla."

W późniejszym piśmie to samo pismo zaznacza, że "w Szwecji daje się zauważyć przekształcenie rynku węglowego "buyer's market". Ani kupujący ani sprzedawcy nie żądali rewizji cen polskiego węgla od 1 marca. Kiedy zawierana będzie umowa handlowa w następnym półroczu, prawdopodobne jest, że dyskutowana będzie obniżka ceny. Ze strony kupujących można zauważyć również niezdecydowaną postawę odnośnie koksu. Oferty węgla angielskiego, które uprzednio budziły wielkie zainteresowanie, obecnie traktowane są z rezerwą".

D A N I A

Angielski tygodnik żeglugowy "Fairplay" /którego czytelnicy zainteresowani są w morskich transportach węgla/ ocenia położenie węglowe Danii jak następujące: "Zima w Danii jest łagodna, a ponieważ krytyczne miesiące już minęły, można mieć nadzieję, że okres mrozów nie będzie się już przedłużał. Jeżeli nie zajdzie nic nieprzewidzianego, zima ta będzie czwarta z kolei bez trudności powodowanych zamrożeniem wód duńskich. Łagodna zima jest również korzystna ze względu na ograniczone zapasy paliwa. Według oceny Ministra Zaopatrzenia w roku 1952 powstanie w kraju deficyt w wysokości 750 000 ton węgla i 800 000 ton koksu. Dotąd nie ma nowej umowy handlowej z Polską, chociaż ekspert do Danii został wstrzymany od 1 grudnia 1951, ponieważ problem wzajemnych dostaw zgodnych z życzeniami Polski nie został dotychczas rozwiązany. Zgodnie ze starym kontraktem Polska powinna dostarczyć jeszcze 170 000 ton węgla, a Dania, spodziewa się zawarcia nowej rocznej umowy na dostawę 1 200 000 ton. Niepewność co do wyniku rokowań z Polską powoduje konieczność kontynuowania importu węgla amerykańskiego, a dostawy ze Stanów Zjednoczonych wynoszą około 150 000 ton miesięcznie.

Produkcja krajowego węgla /brunatnego/ ma być zwiększona do 2 400 000 ton rocznie w celu pokrycia deficytu węglowego. Produkcja węgla krajowego będzie stanowiła równoważnik około 700 000 ton węgla /kamiennego/ zagranicznego.

"Szczególnie w Danii odczuwa się brak koksu opałowego i ścisłe racjonowanie tego artykułu zostało wprowadzone w jesieni na początku sezonu opałowego."

"Ostatnio też Dania zakupiła 10 000 ton koksu w Płd. Afryce, które mają być przetransportowane z Durban."

"The Coal Merchant and Shipper" informuje, że koła przemysłowe Kopenhagi wyrażają rozczarowanie w związku z nowozawartym układem handlowych Danii z Wielką Brytanią, która zobowiązała się w nim dostarczyć w roku 1952 tylko 250 tys. ton koksu i 950 tys. ton węgla, a więc znacznie mniej aniżeli wynosiły żądania strony duńskiej."

N O R W E G I A

Wyżej wymieniony tygodnik "Fairplay" informuje, że "Import węgla do Norwegii ulegnie pewnie w ciągu bieżącego roku pewnym zmianom. W roku 1951 głównym dostawcą były Stany Zjednoczone, które dostarczyły ponad 1 milion ton węgla. W miarodajnych kołach oświadczone, że Norwegia ma nadzieję zmniejszyć import amerykańskiego węgla w tym roku o 50%, częściowo z powodu łagodnej zimy, a częściowo z powodu zwiększenia importu ze źródeł europejskich, a specjalnie z W. Brytanii. Polska stanowi również przypuszczalne źródło importu, które może być aktualne w związku z rokowaniami, które podjęte będą na wiosnę."

"Zróżdkiem dostaw o wzrastającym znaczeniu są złoża węglowe na wyspie Svalbard, będącej własnością Norwegii. Największa kopalnia, Store Norske wydobydzie ponad 400 000 ton. Z tej ilości około 160 000 ton ma być skierowane do Szwecji, gdzie węgiel ten znajduje zbyt nie tylko jako węgiel bunkrowy, ale również w szwedzkich fabrykach. Inna kopalnia w Kings Bay ma wysłać 118 000 ton. Większość węgla z tej kopalni ma być sprzedana w Norwegii, a tylko około 10 000 ton ma być wyeksportowane do Szwecji. Przed wojną eksport węgla ze Svalbard był o wiele mniejszy - w roku 1939 osiągnął około 300 000 ton. Obecnie wydobywanie wykazuje znaczny wzrost w porównaniu z najwyższym wydobyciem przedwojennym."

F R A N C J A

Francuskie czasopismo węglowe "Charbonnages de France" donosi, że "Począwszy od kwietnia b.r. dostawy węgla amerykańskiego będą ograniczały się prawie wyłącznie do dostaw dla koksowni. Import antracytu ze Stanów Zjednoczonych, który wynosi obecnie miesięcznie 70 - 90 000 ton, ustanie zupełnie."

"Dostawy z Belgii utrzymują się zapewne na obecnym poziomie. Oczekuje się pewnej poprawy w imporcie z Niemiec zachodnich, z W. Brytanii i być może z Polski, lecz skompensuje to, tylko w bardzo małej mierze ubytek dostaw amerykańskich. Związek Radziecki zobowiąże się być może do desys znacznych dostaw antracytu, lecz nic nie jest jeszcze pewne w wymianie między "Wschodem i Zachodem".

"Perspektywy zaopatrzenia w węgiel nie są jasne wskutek ogólnej sytuacji gospodarczej Francji; problem węglowy uzależniony jest w gruncie rzeczy od kwestii dewizowej, gdyż w St. Zjednoczonych istnieją destatyczne ilości węgla na eksport, trudności tylko przedstawia kwestia płatności. Przewiduje się, że w związku ze zmniejszeniem dostaw węgla amerykańskiego, rynek węgla opałowego będzie miał na wiosnę br. duże trudności. Bilans tej gałęzi konsumpcji w II kw. 1952 r. może przedstawiać się następująco: kopalnie francuskie, Zagłębie Saary i brykietownie na wybrzeżu powinny dostarczyć co najmniej te same ilości co w II kwartale 1951 r., tj. około 3 200 000 ton. Lecz jeżeli się potwierdzi, że zakup antracytu amerykańskiego ustanie kompletnie z dniem 1 kwietnia, import nie wyniesie więcej jak 520 000 ton w porównaniu z 650 000 ton w II kw. 1951 r."

"Wliczając koks pochodzący z gazowni "Gaz de France", którego dostawy będą bezwątpienia większe niż w r. ub., całość tonażu, stojącego do dyspozycji na opał domowy wyniesie zapewne w II kw. b.r. - 4 100 000 ton. Liczba ta odpowiada skali rocznej ilości 16 500 000 ton, podczas gdy przypuszczalna konsumpcja w sezonie 1951/52 wyniesie około 17 500 000 ton, a nasyconie rynku nastąpi przy ilości 18 000 000 ton."

"Tonaż postawiony do dyspozycji konsumentów w najbliższych tygodniach winien normalnie wystarczyć do pokrycia bezpośredniego zapotrzebowania, gdyż zima zbliża się do końca. Należy jednak pomyśleć o konieczności odnowienia zapasów, jeżeli chce się uniknąć katastrofy w wypadku nadejścia mrozów. Trzeba koniecznie, ażeby władze postawiły do dyspozycji odpowiednie środki finansowe i tonaż potrzebny dla dokonania zapasów."

S A A R A

"The Coal Merchant and Shipper" informuje, że "wydobycie węgla w Saarze w roku 1951 wyniosło 16 100 000 ton w porównaniu z 15 000 000 tonami w roku 1950. Wydobycie dzienne wzrosło do 54 016 ton co stanowi wzrost o 13% w stosunku do przeciętnej z roku 1938 i o 4% w stosunku do dziennego wydobycia w roku 1950. Po potrąceniu zużycia własnego kopalń pozostało na sprzedaż 12 200 000 ton. Z tej ilości Francja otrzymała 4 200 000 ton w porównaniu z 3 700 000 ton w roku 1950. Dostawy węgla do Niemiec zachodnich, w drodze wymiany za koks z Ruhry, wyniosły 3 100 000 ton w porównaniu z 2 900 000 ton w r. 1950. Pozostałe dostawy objęły 331 000 ton do Włoch, 342 000 ton do Szwajcarii, 90 000 ton do Austrii i 71 000 ton do Luksemburgu."

"Produkcja koksu w roku 1951 wyniosła 776 000 ton, wykazała więc znaczny wzrost w porównaniu z 656 000 ton wyprodukowanymi w roku 1950. Z ilości tej Francja otrzymała 465 000 ton, które stanowiły cenny dodatek do jej własnej produkcji."

IRLANDIA

"The Coal Merchant and Shipper" informuje, że przeciętna cena węgla importowanego c.i.f. porty Irlandii wynosiła w roku 1950 £ 4.49 a w 1951 £ 6. W rozbiściu na gatunki - ceny przedstawiały się następująco:

	przeciętna cena za tonę	
	1951	1950
	£	£
antracyt	6.77	5.95
gazowy	5.29	4.58
opałowy	6.55	4.71
przemysłowy	4.83	4.05

ARGENTYNA

"Daily Freight Register" informuje, że import węgla, koksu i antracytu do Argentyny w roku 1951 wyniósł 2 169 332 ton, a więc osiągnął najwyższy poziom od roku 1939 kiedy wyniósł 2 960 163 ton. Stany Zjednoczone dostarczyły w ciągu całego roku 1 332 957 ton, czyli 64% całego importu, a Wielka Brytania 417 217 ton, czyli 20% importu."

W porównaniu z ubiegłym rokiem, w którym import wyniósł 1 447 837 ton, import w bieżącym roku wykazał znaczny wzrost.

Jak już wspomniano głównym dostawcą Argentyny w roku 1951 były Stany Zjednoczone. Na drugim miejscu znajdowała się W. Brytania, a następnie Francja z 123 808 ton. Import węgla, koksu i antracytu do Argentyny w roku 1951 w/g rozbiścia na kraje pochodzenia przedstawiał się następująco:

Stany Zjednoczone	1 332 957 ton
Wielka Brytania	417 217
Francja	123 808
Polska	118 505
Holandia	51 509
Chile	51 233
Peru	43 654
Płd Afryka	24 543
Belgia	5 906

R a z e m : 2 169 332 ton

Spadek eksportu Afryki Południowej

Tygodnik "The Colliery Guardian" informuje, że "Głównym problemem górnictwa węglowego w Unii Płd Afrykańskiej jest

brak wagonów kolejowych dla przewozu węgla. Wydobycie węgla w roku 1950 wyniosło przeszłe 29 mln. ton, czyli od roku 1932 przeciętny roczny wzrost wydobycia wynosił około 10%. Obecnie przez dłuższy czas kopalnie nie mogą pracować z pełną wydajnością z powodu braku wagonów kolejowych."

"Dowodem upadku eksportu z Płd Afryki, spowodowanego brakiem wagonów, jest statystyka podana przez Departament Górnictwa. W ciągu 5 miesięcy od czerwca do października roku ubiegłego - eksport wyniósł 386 002 ton w porównaniu z 1 267 929 ton wywozu w tym samym okresie roku ubiegłego."

"Październik jest stosunkowo ciepłym miesiącem i wobec tego można się było spodziewać przesunięcia węgla z sektora opału domowego na eksport gdzie osiąga się wyższe ceny. Tymczasem eksport spadł z 74 697 ton we wrześniu do 61 245 ton w październiku. Jeżeli zatem nie będzie więcej wagonów do dyspozycji, w tym wypadku cena węgla w kraju znacznie wzrośnie. Perspektywy dla przemysłu na następną zimę nie są optymistyczne."

E G I P T

"L'Usine Nouvelle" informuje, że zarząd kolei egipskich ogłosił przetarg na dostawę 5 000 ton węgla, w którym wzięli udział eksporterzy, oferując tę ilość węgla po cenie fob porty niemieckie 81 marek za tonę. Jednak już kilka dni po złożeniu oferty, eksporterzy zachodnio-niemieccy zawiadomili swych przedstawicieli w Egipcie, że komitet węglowy Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ w Genewie nie zezwolił na eksport tej ilości węgla. Zarząd egipskich kolei potrzebując gwałtownie tej ilości węgla zwrócił się do egipskiego ministerstwa finansów prosząc o interwencję wobec organizacji genewskiej, aby udzieliła zezwolenia na wspomniany eksport ze względu na palące potrzeby gospodarki egipskiej.

"L'Usine Nouvelle" informację tę opatruje komentarzem, że "pokazuje ona, że Gospodarcza Komisja Europejska wykonuje bardzo potrzebną kontrolę nad eksportem węgla z Europy do innych części świata: istotnie nie byłoby normalnym, aby w okresie obecnego braku węgla, Niemcy zachodnie, importujące węgiel amerykański i drastycznie redukujące swój eksport do krajów europejskich, przedsięwzięły pozaeuropejską ekspansję swego węgla."

Międzynarodowe porozumienie koncernów naftowych

Międzynarodowa Konferencja Naftowa w Hadzie była urządzona w celu udowodnienia konieczności takiego podziału rynków zbytu, któryby ograniczył walkę konkurencyjną do minimum. Cel ten miałby być możliwy do osiągnięcia jedynie przez zorganizowanie międzynarodowego kartelu, któryby kontrolował cały przemysł naftowy świata kapitalistycznego.

W skład kartelu, który faktycznie już istnieje wchodziłyby: Anglo-Irańskie Towarzystwo Naftowe, Royal Dutch Shell, Standard Oil Co., California - Texas Co i Gulf Oil Co.

Kartel zamierza przeprowadzić następującą politykę. U.S.A. będą zmniejszały produkcję, aby oszczędzać swe zasoby ropy naftowej. Powiększać się będzie natomiast wydobycie nafty na Środkowym Wschodzie. U.S.A. staną się więc importerem nafty na wielką skalę.

Kartel naftowy wybudował po wojnie szereg rafinerii w Zachodniej Europie w ramach "planu" Marshalla i obecnie wypiera z rynków europejskich niezależne mniejsze przedsiębiorstwa, oraz organizuje eksport swych produktów z Europy Zachodniej, przez co i na innych rynkach zagraża istnieniu mniejszych przedsiębiorstw.

W ciągu kilku lat ostatnich kartel wchłonął szereg mniejszych towarzystw naftowych w Europie Zachodniej, a obecnie zwalcza Irańskie Narodowe Towarzystwo Naftowe za pośrednictwem zależnego od siebie Asiatic Petroleum Corporation.

Rząd U.S.A., obowiązany ustawowo do zwalczania karteli i trustów pod pretekstem ważnych względów "obronnych" pozwolił na "porozumienie" koncernów naftowych. Członkowie kartelu dzieląc rynki zbytu i podnosząc solidarnie ceny, walczą jednocześnie między sobą z zupełną bezwzględnością o źródła nafty i o podział kontyngentów na poszczególnych rynkach.

Chiny Ludowe przodującym producentem nafty

Jak podaje prasa radziecka głównodowodzący Chińskiej Armii Ludowej, Generał Czu-Teh, oświadczył, że w ciągu 5 - 10 lat Chiny staną się przodującym producentem nafty na świecie.

Kontrakt na naftę perską

Włoska firma "Ente Petrolifero Medio Oriente" miała podpisać w Mediolanie umowę z Irańskim Narodowym Towarzystwem Naftowym na dostawę dwóch milionów ton ropy naftowej rocznie w ciągu lat 10. Opłata za dostawy miałaby nastąpić w drodze kompensaty przez dostawy towarów włoskich do Persji.

Rosnąca produkcja ropy naftowej w Niemczech zachodnich

Wydobycie ropy naftowej w Niemczech z chodnich rośnie szybko. Z 550 tys. ton w 1938 r. wzrosło ono do 1 119 tys. ton w 1950 r., a do 1 367 tys. ton w 1951 r. Związek producentów ropy naftowej przewiduje dalszy wzrost wydobycia: w 1952 r. ma ono osiągnąć 1 638 tys. ton, a w 1955 r. miałyby dojść do 2 000 tys. ton. To zwiększenie wydobycia w ciągu 4 lat wyniesłoby zatem 700 tys. ton, czyli 53% wydobycia z 1951 r.

Prowadzone są w Niemczech zachodnich duże prace badawcze, które doprowadziły do odkrycia nowych złóż ropy w okolicach Hannoveru i w Oldenburgu. Nad granicą holenderską odkryto źródła gazu ziemnego.

Import rud metali nieżelaznych do U.S.A.

Produkcja bauksytu w U.S.A. wzrosła w 1951 r. o 40% w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 1 864 076 ton. Mimo to U.S.A. importowały ilości znacznie przewyższające ich własną produkcję. Ogółem sprowadzono w 1951 r. 2 847 285 ton, z czego większość pochodzi z Gujany holenderskiej. Import z Gujany angielskiej wyniósł 144 833/ton /w 1950 r. - 91 399/, a z Indonezji - 365 309 ton /w 1950 - 447 457/.

Import rud miedzianych do U.S.A. według zawartości metalu przedstawiał się następująco w tonach:

	<u>1950</u>	<u>1951</u>
O g ó ł e m	100 000	92 800
w tym:		
Kanada	23 100	22 700
Kuba	20 300	19 900
Filipiny	10 900	11 400
Chile	12 500	11 000
Meksyk	8 400	7 600
Peru	7 500	7 100
Cypr	5 900	5 000
Boliwia	4 700	4 000
Afryka Płd.	5 900	3 300

Jak wynika z powyższego import rud miedzianych do USA nieco zmalał w 1951, co jednak zostało wyrównane zwiększonym wydobyciem krajowym znacznie przewyższającym zniżkę importu.

Import rud ołowiu do U.S.A., w tonach /zawartości metalu/:

	<u>1950</u>	<u>1951</u>
O g ó ł e m	68 300	61 300
w tym:		
Peru	14 500	15 400
Boliwia	12 100	14 500
Afryka Płd.	16 800	9 700

Kanada	8 600	6 900
Australia	8 800	6 700
Meksyk	2 600	2 300
Chile	2 400	1 800

Spadek importu rud ołowiu do USA tłumaczy się spadkiem konsumpcji ołowiu w 1951 r., który pociągnął za sobą także spadek importu czystego metalu oraz złomu.

Import rud cynkowych do U.S.A. według zawartości metalu, w tonach:

	<u>1950</u>	<u>1951</u>
O g ó ł e m	248 300	274 400
w tym:		
Meksyk	136 500	129 900
Kanada	70 400	88 100
Peru	15 700	26 400
Hiszpania	16 100	4 000
Afryka Płd.	3 400	2 400

Wzrost importu rud cynkowych do U.S.A. wynika ze stale rosnącego zapotrzebowania tego metalu, które to zapotrzebowanie nadal przerasta podaż rynkową.

Eksport rud z Turcji

Z Turcji wysłano ostatnio 1 000 ton rudy chromowej do Niemiec zachodnich i 500 000 do Anglii, Cena była w obu wypadkach T.Ł. 115 za tonę fob. Rudą turecką interesują się również firmy francuskie.

Eksport rudy wolframowej z Portugalii

W 1951 r. Portugalia wywoziła 4 223 tony rudy wolframowej w porównaniu z 3 206 ton w 1950 r. Z eksportu tego w 1951 r. otrzymały: Anglia - 2 288 ton, U.S.A. - 1 697 ton, Niemcy zachodnie - 76 ton, Szwecja - 74 tony, Francja - 60 ton, Belgia - 12 ton, Włochy - 11 ton i inne kraje - 5 ton.

Nowa umowa handlowa francusko-portugalska przewiduje dostawy 600 ton rudy wolframowej do Francji.

Zwyżka ceny rudy manganowej

Cena rudy manganowej w imporcie z Niemiec zachodnich do Francji została podniesiona z fr.fr. 240; za jednostkę metalu na fr.fr. 310 70.

Wydobywanie rud w Australii

Wydobywanie rudy miedzianej w Australii wzrosło w roku ubiegłym wskutek zastosowania w kopalniach nowoczesnych wier-

tarek. Wydobycie w 1950 r. wyniosło 71 tys.ton, a w 1951 r. - 90 tys.ton.

Wydobycie antymonu wzrosło z 9 430 ton rudy w 1950 r. do 14 532 ton w 1951 r.

Produkcja i import pirytu w Niemczech zachodnich.

W Niemczech zachodnich w I półroczu 1951 wydobyte pirytów wyniosło 261 tys.ton o zawartości 106 tys.ton siarki. Import w okresie styczeń-wrzesień 1951 r. wyniósł 650 600 ton, w tym z Hiszpanii 308 700 ton, z Cypru - 98 100 ton, z Norwegii - 52 200 ton, a z Grecji 41 900 ton.

Chemia

Produkcja nawozów potasowych w Niemczech i we Francji

Tak w N.R.D. jak i w Niemczech zachodnich produkcja soli potasowych wzrosła w r.ub. osiągając łącznie około 2,3 mln. ton K₂O. W Tryzonii na skutek otwarcia szeregu nieeksploatowanych od dawna kopalni, produkcja soli potasowych powiększyła się o 188 000 ton do poziomu 1 099 000 ton. W przeciwieństwie do powyższego produkcja soli potasowych we Francji zmniejszyła się w r.ub. o 30 000 ton do poziomu 998 000 ton z powodu zamknięcia kopalni Amélie. W związku jednak ze wzrostem produkcji w Hiszpanii i innych producentów europejska produkcja soli potasowych w r.ub. /nie licząc Związku Radzieckiego/ była wyższa o 230 tys. ton niż w 1950 r. wynosząc 3 545 tys. ton w porównaniu z 2 346 tys. ton w 1938r.

Należy się spodziewać, że produkcja w 1952 r. nadal wzrośnie z uwagi na znaczną rozbudowę zakładów produkcyjnych i kopalń w Niemczech zachodnich największych producentów takich jak Burbach i Kalichemie.

Największym europejskim eksporterem soli potasowych jest obecnie N.R.D. posiadająca do dyspozycji na eksport nie mniej niż 650 000 ton rocznie, podczas gdy wywóz Niemiec zachodnich może osiągnąć co najwyżej poziom 400 000 ton z uwagi na wzrost konsumpcji krajowej, która przekroczy prawdopodobnie w r.b. 700 000 ton. Większe możliwości eksportowe niż Niemcy zachodnie posiada w Europie również Francja, której nadwyżkę eksportową szacuje się w r.b. na co najmniej 1/2 mln. ton. Konsumcja soli potasowych we Francji wynosiła w 1950/51 r. około 425 000 ton. Po zmodernizowaniu kopalni Amélie co właśnie obecnie ma miejsce, oraz uruchomieniu nowych szybów w Mines Domaniales produkcja soli potasowych we Francji wzrośnie w 1952 r. o 100 - 150 tys. ton w stosunku do poziomu z 1951 roku.

Wzrost podaży europejskich soli potasowych w ostatnich latach równoważony był zwiększonym popytem w Brytanii, Holandii, Belgii i krajów skandynawskich. Wśród producentów europejskich panuje pogląd, że rynek europejski jest nadal dostatecznie elastyczny by wchłonąć ewentualny wzrost nadwyżek eksportowych w bieżącym roku i w najbliższych latach. Jednym z momentów, które powodują niepewność w kształtowaniu się tendencji jest rozpoczęcie eksploatacji złóż soli potasowych odkrytych niedawno w Anglii, która zmniejszyć ma poważnie zapotrzebowanie rolnictwa brytyjskiego. Podobny wpływ na rynek może mieć podjęcie na nowo na szeroką skalę eksploatacji złóż w Izraelu nad brzegami Morza Martwego.

Wskaźniki cen chemikalií na rynku kanadyjskim

W poprzednim numerze Rynków Towarowych podano informacje o kształtowaniu się cen niektórych artykułów chemicznych na rynku Stanów Zjednoczonych w 1951 r. Obecnie dysponujemy szeregiem wskaźników ilustrujących dynamikę cen chemikalií w Kanadzie w analogicznym okresie. Wskaźnik przeciętnych miesięcznych hurtowych cen kilkudziesięciu podstawowych artykułów kanadyjskiego przemysłu chemicznego kształtował się w r.ub. następująco /1935-39 = 100/:

grudzień	1950 r. - 173,0	czerwiec	1951 r. - 189,1
styczeń	1951 r. - 179,7	lipiec	1951 r. - 190,2
luty	1951 r. - 183,1	sierpień	1951 r. - 189,6
marzec	1951 r. - 184,3	wrzesień	1951 r. - 189,3
kwiecień	1951 r. - 187,5	październik	1951 r. - 190,3
maj	1951 r. - 188,0	listopad	1951 r. - 187,7
		grudzień	1951 r. - 185,0

/prow./.

Z powyższego zestawienia widać, że wzrost cen artykułów chemicznych w Kanadzie rozwijał się od stycznia do sierpnia, przy czym największa zwyżka przypadła na luty. W okresie sierpnia do października włącznie nastąpiła pewna stabilizacja cen poczem miało miejsce wyraźne osłabienie tendencji. Na ogół zatem kształtowanie się cen chemikalií na rynku kanadyjskim nie różniło się w większym stopniu od dynamiki cen artykułów chemicznych w USA i w Niemczech zachodnich. W Anglii - gdzie znaczna część artykułów chemicznych posiada ceny reglamentowane - wskaźnik cen chemikalií przebiegał odmiennie nie wykazując załamania w ostatnich miesiącach ubiegłego roku.

Stosunkowo najsilniej wzrosły w Kanadzie ceny artykułów farmaceutycznych i lekarstw dla których wskaźnik cen hurtowych był w grudniu ubiegłego roku o 21% wyższy niż o rok wcześniej. Główny wzrost przypadał na marzec, kiedy ceny podniosły się o 6%. Grupa nawozów sztucznych wykazała na przestrzeni roku ubiegłego wzrost cen o 11% chemikalií organicznych - 17%, farb i lakierów - 9,5%; chemikalií nieorganicznych - 10%; a artykułów powęglowych - 8,5%. Nie wykazały zmian cen środki wybuchowe, oraz niektóre barwniki syntetyczne. Ogólnie biorąc wzrost cen chemikalií na rynku kanadyjskim wyniósł w r.ub. około 10%, lecz już pod koniec roku ceny były jedynie o 7% wyższe niż w końcu 1950 r.

Wzrost produkcji fosfatów we Francji

Rok 1951 przyniósł dalszy wzrost produkcji fosfatów we Francji. Według danych zamieszczonych w BIKI wzrost produkcji superfosfatów /14% P₂O₅/ wyniósł w roku ubiegłym 63 000 ton, czyli około 5% w przeciwieństwie do spadku ich produkcji jaki miał miejsce w dwóch latach poprzednich 1949 i 1950 r. Pomimo tego wzrostu produkcja superfosfatów we Francji była w roku ubiegłym o 450 000 ton mniejsza niż w 1948 r. i o 100 000 ton mniejsza niż w 1948 r.

wynosząc 1 263 tys.ton.

W przeciwieństwie do powyższego produkcja tomasyny osiągnęła w roku ubiegłym rekordowy poziom w wysokości 1 140 tys. ton, czyli o 15% wyższy niż w 1950 r. i o 32,5% wyższy niż w latach przedwojennych. Należy zaznaczyć, że systematyczny wzrost produkcji tomasyny w okresie powojennym został zahamowany w 1950 r. kiedy produkcja obniżyła się o 100 000 ton.

W roku ubiegłym Francja wyprodukowała ponadto 1 644 tys.ton mieszanek nawozów fosforowych, co było największą ilością dotąd osiągniętą. W stosunku do 1950 r. wzrost produkcji wyniósł w tym wypadku 144 000 ton, czyli 22%.

Eksport barwników anilinowych z Anglii

Poniższe zestawienie zaczerpnięte z BIKI ilustruje strukturę geograficzną brytyjskiego eksportu barwników anilinowych w ostatnich trzech latach /w tonach/:

	<u>1949</u>	<u>1950</u>	<u>1951</u>
<u>Ogółem</u>	11 568	12 343	12 678
w tym:			
do krajów imperium	5 567	5 777	6 666
Holandia	1 062	1 239	888
Belgia	265	604	425
Szwecja	451	366	369
Egipt	302	312	366
Irlandia	292	265	285
Finlandia	172	280	257
Francja	180	215	254
Dania	225	255	217

Kauczuk drewno, papier

Wiadomości z międzynarodowego rynku kauczuku

Genral Servios Administra ion obniżyło cenę kauczuku naturalnego na rynku amerykańskim o 2 ¢ na lb., t.zn. do wysokości 48 1/2 ¢ za lb. Nowa cena obowiązywać będzie za dostawy kwietniowe i majowe. Ogólnie oczekiwano dużej większej obniżki /8 do 10 ¢ na lb./, a to ze względu na zaznaczający się ostatnio spadek zapotrzebowania na kauczuk naturalny na rynku U.S.A., jak również na skutek obniżenia ceny zakupu kauczuku przez G.S.A.

W dniu 12.III.b.r., wprowadzona została w U.S.A. kontrola cen eksportowych kauczuku syntetycznego. Urząd Stabilizacji Cen ogłosił, że dozwolona będzie podwyżka ceny eksportowej kauczuku syntetycznego GR-S o 3% przy dostawach wagonowych i o 3 1/2% przy niejszych dostawach.

Mniejsza niż oczekiwano obniżka cen kauczuku naturalnego na rynku amerykańskim jak również zezwolenie Urzędu Stabilizacji Cen w U.S.A. na 3 - 3 1/2 procentową podwyżkę cen eksportowych kauczuku syntetycznego, spowodowało w drugiej dekadzie marca lekką tendencję wzrostową na rynku londyńskim, gdzie cena RSS Nr 1 z dostawą natychmiast zwiększała w tym okresie z 33 d na 34 1/2 d za lb.

Światowy rynek kauczuku w 1951 roku

Pełne dane cyfrowe ogłoszone w lutym numerze "Rubber Statistical Bulletin" pozwalają obecnie na zanalizowanie sytuacji na światowym rynku kauczuku w 1951 r.

Sytuacja ta kształtowała się pod znakiem spadku konsumpcji i cen kauczuku naturalnego z równoczesnym wzrostem jego zapasów /zwłaszcza strategicznych zapasów U.S.A./. Światowa produkcja kauczuku naturalnego utrzymywała się w 1951 r. na poziomie roku 1950, natomiast produkcja kauczuku syntetycznego /bez Z.S.R.R./ zwiększyła się w porównaniu z 1950 r. o około 70%.

12-procentowy spadek światowej konsumpcji kauczuku naturalnego w 1951 r. w porównaniu z 1950 nastąpił głównie skutkiem 37-procentowego obniżenia się konsumpcji tego artykułu w U.S.A., gdzie kauczuk naturalny wobec wysokich cen, oraz wprowadzonych ograniczeń konsumpcyjnych, wypierany był z rynku przez kauczuk syntetyczny, którego U.S.A. wyprodukowały w 1951 r. o 78% więcej niż w roku 1950 /amerykańska konsumpcja kauczuku syntetycznego wzrosła w tym okresie o 41%/. Konsumpcja kauczuku naturalnego przez innych odbiorców utrzymała się na ogół na poziomie 1950 r., a w pewnych wy-

padkach poziom ten nieznacznie przekroczyła /np. Anglia, Francja, Niemcy zachodnie/.

Jeśli chodzi o światową produkcję kauczuku naturalnego w 1951 r. to mimo iż utrzymywała się ona na poziomie 1950 r. to w strukturze jej zaszły dość istotne zmiany. Produkcja największego dotychczasowego dostawcy kauczuku naturalnego - Malajów obniżyła się w 1951 r. w porównaniu z 1950 o 13%, podczas gdy w tym samym czasie produkcja kauczuku w Indonezji zwiększyła się o 14%, wysuwając dzięki temu Indonezję na pierwsze miejsce wśród producentów światowych tego artykułu.

W 1951 r. światowa produkcja kauczuku naturalnego wyniosła około 1 863 tys. l. ton, konsumpcja zaś w przybliżeniu 1 495 tys. l. ton. Powstała nadwyżka wynosząca mniej więcej 368 tys. l. ton, zużyta została przeważnie na zwiększenie zapasów strategicznych U.S.A. i niektórych innych partnerów Paktu Atlantycznego, biorąc bowiem pod uwagę koniec 1951 r. i 1950 zapasy cywilne wzrosły tylko o około 33 tys. l. ton.

Światowa produkcja kauczuku syntetycznego /bez ZSRR/ wyniosła w 1951 r. około 908 tys. l. ton, a konsumpcja w przybliżeniu 815 tys. l. ton. Powstała w ten sposób nadwyżka wysokości około 93 tys. l. ton, powiększyła głównie zapasy cywilne, a zwłaszcza zapasy U.S.A. /o 78 tys. l. ton/.

Światowe obroty kauczukiem naturalnym w 1951 r. pozostały mniej więcej na poziomie roku 1950, z wyraźnym jednak spadkiem w II połowie roku. /1950 r. na II półrocze przypadał znaczny wzrost obrotów w związku z wybuchem wojny koreańskiej/.

Światowe obroty kauczukiem syntetycznym w 1951 r. nie odgrywały większej roli i sprowadzały się praktycznie biorąc do niewielkiego eksportu tego artykułu z Kanady i U.S.A.

Ceny kauczuku naturalnego wykazywały w 1951 r. - z wyjątkiem 2 pierwszych miesięcy - tendencję zniżkową. W lutym cena kauczuku naturalnego osiągnęła najwyższy poziom. W Londynie średnia miesięczna cena RSS Nr 1 /natychmiast/ wynosiła w tym miesiącu 69 5/16 d za lb. Od marca ceny wykazują tendencję zniżkową z przejściowym wzrostem w okresie wrzesień-październik, tak, że na rynku londyńskim średnia miesięczna cena RSS Nr 1 /natychmiast/ wyniosła w grudniu już tylko 41 7/16 d za lb. Ogólna tendencja zniżkowa w roku ubiegłym spowodowana była głównie doniesieniami o bliskim zakończeniu zakupów kauczuku naturalnego przez U.S.A. na zapasy strategiczne, wstrzymaniem się U.S.A. od zakupywania większych partii po wysokich cenach /zwłaszcza w II połowie roku/, silnym wzrostem produkcji i konsumpcji kauczuku syntetycznego w U.S.A., oraz wprowadzeniem embargo na eksport kauczuku naturalnego z Malajów, Indonezji i Anglii do Chin Ludowych /10.V. 1951/ i licencjonowania malajskiego i angielskiego eksportu kauczuku naturalnego do wszystkich państw za wyjątkiem USA i krajów Imperium Brytyjskiego.

Tak więc światowy rynek kauczuku naturalnego, który na początku 1951 r. określić można było jako "sellers' market"

zmienił się przy końcu roku na "buyers' market". Charakterystycznym jest, że o ile na początku roku ubiegłego do usztywnienia rosnących cen i wprowadzenia reglamentacji na światowym rynku kauczuku dążył największy importer i konsument - U.S.A., napotykał na sprzeciw producentów i eksporterów - zwłaszcza angielskich /nieudane konferencje w Londynie w lutym ubiegłego roku i w Rzymie na początku kwietnia ubiegłego roku/, to przy końcu roku w okresie spadku cen sugestie takie wysuwane były przez koła handlowe angielskie i napotykały na nieprzychylnie przyjęcie ze strony odbiorców amerykańskich.

Dane cyfrowe ilustrujące powyższą krótką analizę, i opracowane na podstawie "Rubber Statistical Bulletin" /luty 1952/ zawierają niżej umieszczone zestawienia.

Kauczuk naturalny - łącznie z lateksem^{9/}

	<u>1 9 5 0</u> w tysiącach	<u>1 9 5 1</u> t.
<u>P r o d u k c j a</u>	1 855 ^{1/}	1 863 ^{1/}
w tym:		
Indonezja	693	792
Malaje	694	605
Sjam ^{2/}	112	109
Cejlon	114	105 ^{1/}
Indochiny	48	50 ^{1/}
Sarawak	56	42
Liberia ^{2/}	31	35
Bryt. Półn. Borneo ^{2/}	24	22
Brazylia	20	21
Indie	16	17
<u>K o n s u m c j a</u>	1 705 ^{1/}	1 495 ^{1/}
w tym:		
U.S.A.	720	454
Anglia	220	234
Francja	100 ^{3/}	120 ^{3/}
Niemcy zachodnie	79 ^{1/}	82 ^{1/}
Chiny ^{4/}	70 ^{1/}	73 ^{1/}
Kanada	46	44
Australia	34	35
Brazylia	22	22
Indie	18	22
Holandia	14	15
<u>Z a p a s y w końcu roku</u> ^{5/}	763 ^{1/}	800 ^{1/}
w tym:		
w krajach produkujących	245 ^{1/}	285 ^{1/}
w tym:		
Malaje	137 ^{1/}	124 ^{1/}
Indonezja ^{6/}	58 ^{1/}	70 ^{1/}
Cejlon	14	15
Indochiny ^{7/}	8	7

w krajach konsumujących	248 ^{1/}	310 ^{1/}
w tym:		
U.S.A.	88	77
Anglia	38	63
Francja ^{8/}	10	17
Niemcy zachodnie	12	10
Indie	6	8
Kanada	3	4
w drodze	275 ^{1/}	205 ^{1/}

EKSPORT /netto/ 1 785^{1/} 1 770^{1/}

w tym:

Indonezja	692	740
Malaje	658	608
Cejlon	119	104
Sjam	112	109
Sarawak	56	43
Liberia	31	35
Półn. Borneo Bryt.	24	22

IMPORT /netto/ 1 760^{1/} 1 848^{1/}

w tym:

U.S.A.	796	732
Anglia	222	299
Francja	95	115 ^{1/}
Niemcy zachodnie	90 ^{1/}	89 ^{1/}
Chiny	70 ^{1/}	73 ^{1/}
Japonia	57	59
Kanada	46	48
Włochy	37	32

Kauczuk syntetyczny^{9/}

1 9 5 0 1 9 5 1
w tysiącach l. ton

Produkcja

w tym:

U.S.A.	476	845
Kanada	58	63

Konsumcja

w tym:

U.S.A.	538	759
Kanada	23	26
Francja	7 ^{3/}	10 ^{3/}
Niemcy zachodnie	3	4
Anglia		

<u>Z a p a s y w końcu roku</u> ^{5/}	60,0 ^{1/}	145,0 ^{1/}
w tym:		
U.S.A.	54,5	132,5
Kanada	3,0	5,1
Francja ^{8/}	1,7	3,2
Niemcy zachodnie	0,8	1,7
Anglia	0,8	1,8

- 1/ dane szacunkowe
- 2/ eksport netto
- 3/ bez konsumpcji przemysłu mas plastycznych i kabli
- 4/ import netto
- 5/ bez zapasów strategicznych
- 6/ koniec lipca
- 7/ koniec listopada
- 8/ koniec października
- 9/ bez Z.S.R.R.

Ceny kauczuku naturalnego w 1951 roku
/średnie miesięczne/

m i e s i a c	Londyn RSS Nr 1 natychmiast w d za lb.	Singapur RSS Nr 1 feb natychmiast w o sing.za lb.
styczeń	59 7/8	204,58
luty	69 5/16	225,05
marzec	65 25/32	217,10
kwiecień	57 11/16	198,04
maj	45 27/32	158,74
czerwiec	45 1/16	147,50
lipiec	45 27/32	142,00
sierpień	44 13/32	144,70
wrzesień	47 21/32	157,24
październik	45 29/32	154,51
listopad	42 13/16	145,27
grudzień	41 17/16	140,03
średnia roczna	50 27/32	169,19

Kapitalistyczny rynek artykułów celulozo-papierniczych
w 1951 roku

Rok 1951 charakteryzował się w krajach kapitalistycznych wzrostem konsumpcji i tworzeniem zapasów strategicznych artykułów celulozo-papierniczych, natomiast tempo wzrostu produkcji i cen tych towarów znacznie obniżyło się w porównaniu z 1950 r. Obroty omawianymi artykułami ciągle jeszcze nie osiągnęły poziomu przedwojennego.

W 1951 r. wzrost produkcji papieru i masy papierowej w krajach kapitalistycznych wyniósł nie więcej niż 10%, podczas gdy w 1950 r. wynosił on w porównaniu z rokiem 1949 około 15%.

Produkcja masy papierowej i papieru w krajach
kapitalistycznych

	1937	1950	1951 ^{1/}	1951 w % 1950
	<u>w tysiącach ton</u>			
Masa papierowa ^{2/}	21 600	30 500	33 500	110
w tym:				
U.S.A.	5 964	13 448	15 000	112
Kanada	4 663	7 343	8 000	110
Szwecja	3 520	3 200	3 300	104
Finlandia ...	2 190	1 913	2 000	105
Papier	26 900	39 500	43 500	110
w tym:				
U.S.A.	11 643	22 040	24 000	109
Kanada	3 941	6 077	6 500	108
Szwecja	911	1 180	1 200	102
Finlandia ...	762	771	800	104

1/ dane szacunkowe

2/ miazga mechaniczna i celuloza

Największy wzrost produkcji masy papierowej i papieru w 1951 r. miał miejsce w U.S.A. i Kanadzie, w mniejszym stopniu w Szwecji i Finlandii, przy czym produkcja masy papierowej tych ostatnich nie osiągnęła jeszcze poziomu przedwojennego. Szwedzki i fiński przemysł celulozo-papierniczy napotykał w 1951 r. na rynkach U.S.A. i Europy na silną konkurencję ze strony producentów północno-amerykańskich /głównie kanadyjskich/.

Wzrost konsumpcji artykułów celulozo-papierniczych w krajach kapitalistycznych spowodowany był głównie przygotowaniami wojennymi. W cywilnych natomiast gałęziach przemysłu zaznaczył się spadek konsumpcji tych artykułów. Tak np. w Anglii zużycie papieru gazetowego w 1951 r. obniżyło się w porównaniu z 1950 r. - o 15%, podczas gdy jednocześnie konsumpcja papieru technicznego i do opakowań /gatunki używane w dużej mierze przez instytucje wojskowe/ zwiększyła się o 25%. W U.S.A. National Production Authority zobowiązała producentów papieru do rezerwowania począwszy od lutego 1951 roku od 5-ciu do 10-ciu procent produkcji na cele wojskowe.

Wzrost popytu na towary celulozo-papiernicze w krajach kapitalistycznych wpłynął w 1951 r. nie tylko wzrost konsumpcji o charakterze wojennym, lecz również dążenie do utworzenia znacznych zapasów strategicznych omawianych artykułów, jak również obawa przed dalszą wyższką cen i stosunkowo niskim stanem zapasów cywilnych w głównych krajach importujących. Znacznemu wzrostowi popytu na artykuły celulozo-papiernicze odpowiadał w 1951 r. nieznaczny tylko wzrost podaży tych artykułów w porównaniu z 1950 r.

Sezon sprzedaży masy papierowej i papieru z dostawą w 1951 r. rozpoczął się wcześniej niż w sezonie poprzednim, tak że np. do 1 stycznia 1951 r. szwedzkie i fińskie firmy eksportowe sprzedały już połowę, a przy końcu I kwartału prawie cały kontyngent artykułów celulozo-papierniczych przeznaczony na eksport w 1951 r. /z wyjątkiem celulozy, którą zamierzano wyeksportować w II i III kwartale ubiegłego roku do U.S.A./. Jednakże знижение cen importowych na szwedzką celulozę w U.S.A. w końcu II kwartału spowodowało spadek dostaw szwedzkich do Stanów Zjednoczonych i usiłowania skierowania ich na inne rynki /Ameryka Południowa/.

Na wzrost cen artykułów celulozo-papierniczych na rynku międzynarodowym w 1951 r. miały wpływ następujące czynniki: ogólna inflacyjna podwyżka cen w krajach kapitalistycznych, znaczny wzrost popytu w porównaniu z 1950 r., wyższa cen chemikaliów używanych przy wyrobie celulozy /siarka, soda kaustyczna i inne/, a poczynając od II kwartału ubiegłego roku również wyczerpanie kontyngentów przeznaczonych do sprzedaży przez kraje eksportujące przy równoczesnym braku większych zapasów u eksporterów. Czynnikiem hamującym zbytni wzrost światowych cen omawianych artykułów było zmniejszenie zakupów celulozy europejskiej przez U.S.A. i obniżenie jej ceny na rynku amerykańskim jak również zjawienie się w IV kwartale ubiegłego roku większych partii taniej celulozy amerykańskiej na rynku europejskim /Belgia/. Na skutek tych czynników tempo wzrostu cen artykułów celulozo-papierniczych na rynku kapitalistycznym zmniejszało się z miesiąca na miesiąc, tak, że w II połowie roku wzrost ten dotyczył przeważnie artykułów wysokogatunkowych i z krótkim terminem dostawy.

Ceny celulozy

/podstawa: niebielona celuloza sulfitowa za tonę ang.cif porty Anglii/

Termin sprzedaży	Termin dostawy	Szwedzka celuloza £	Fińska celuloza £
IV kwartał 1950 r.	I kw. 51	54,0-55,0	70,0
I " 1951 r.	II " 51	100,0	121,0
II do III kw. 51 r.	III " 51	100,0	121,5
IV kwartał 1951 r.	IV " 51	100,0	123,5-124,5

Należy zaznaczyć, że na rynkach Europy Kontynentalnej i Ameryki Południowej celuloza skandynawska osiągnęła znacznie wyższe ceny, które np. w I kwartale 1951 r. dochodziły do wysokości £ 140 za tonę niebielonej sulfitowej celulozy fob porty skandynawskie. Jeśli chodzi o wzrost cen celulozy skandynawskiej na rynku U.S.A. w I połowie 1951 r. to w I kwartale ub.r. za niebieloną celulozę szwedzką płacono \$ 168,65 za tonę cif atlantyckie porty U.S.A., a za fińską \$ 165,00. Na początku II kwartału szwedzcy i fińscy eksporterzy podnieśli swoje ceny odpowiednio o \$ 78 i \$ 55, czyli

do wysokości \$ 246 i \$ 220 za tonę. W maju eksporterzy szwedzcy podwyższyli jeszcze swoją cenę o \$ 28, czyli na \$ 274 za tonę. W celu obniżenia cen celulozy importerzy amerykańscy wywarli na eksporterów szwedzkich silną presję, w wyniku której ci ostatni znaleźli się przed alternatywą, albo obniżyć ceny celulozy przeznaczonej do U.S.A., albo znacznie zmniejszyć swój eksport do tego kraju i pozbawić się tym samym znacznej części swych dolarowych wpływów /zużywanych w przeważającej mierze na zapłatę węgla importowanego z USA/. Na początku czerwca szwedzi zgodzili się obniżyć swoje ceny na celulozę z dostawą w III kwartale ub.r. W dniu 30 czerwca 1951 r. Urząd Stabilizacji Cen U.S.A. ustanowił ceny maksymalne na 12 gatunków masy papierowej pochodzenia krajowego i 4 gatunki importowane. Nowa cena importowanej niebielonej celulozy sulfitowej ustanowiona została na poziomie cen płaconych w II kwartale 1951 r. za celulozę fińską, t.j. \$ 220,5 za tonę oif atlantyckie porty U.S.A. W związku z tym znaczna ilość eksporterów szwedzkich odmówiła sprzedaży celulozy po niskich cenach do U.S.A. i zaczęła szukać nowych rynków zbytu. Obniżka cen celulozy szwedzkiej na rynku amerykańskim wpłynęła w III kwartale ub.r. na zahamowanie wzrostu cen tego artykułu na innych rynkach.

Wzrost międzynarodowych obrotów artykułami celulozopapierniczymi w 1951 r. wyniósł w porównaniu z 1950 r. 6% dla papieru i 8% dla masy papierowej, podczas gdy w 1951 r. wzrost ten w porównaniu z 1949 r. wyniósł odpowiednio 7% i 17%. W 1951 r. w eksporcie masy papierowej i papieru z krajów kapitalistycznych zwiększył się udział Kanady. W imporcie natomiast wzrósł znacznie udział Anglii.

Eksport masy papierowej i papieru z państw kapitalistycznych

	1937	1950	1951 ^{1/}	1951 w % 1950
	w tysiącach ton			
<u>Masa papierowa</u>	6 500	6 000	6 500	108
w tym:				
Szwecja	2 553	2 091	2 150	103
Finlandia	1 469	1 056	1 100	104
Austria	186	110	130	118
Kanada	793	1 666	1 950	116
U.S.A.	293	87	95	109
<u>Papier</u>	7 300	8 000	8 500	106
w tym:				
Szwecja	663	820	875	107
Finlandia	639	645	700	108
Austria	150	113	125	110
Kanada	3 550	4 479	4 750	106
U.S.A.	228	269	275	103

Import masy papierowej i papieru niektórych państw kapitalistycznych

Masa papierowa

Anglia	1 822	1 454	1 600	110
Francja	664	436	450	104
Belgia	175	175	200	114
Holandia	111	204	185	91
Dania	50	73	75	102
Włochy	252	236	250	106
U.S.A.	2 172	2 150	2 000	94

Papier

Anglia	1 326	680	750	110
Francja	82	80	80	100
Belgia	107	100	115	115
Holandia	115	120	115	96
Dania	95	115	110	96
Włochy	15	30	30	100
U.S.A.	3 130	4 531	4 700	104

1/ dane szacunkowe.

Ogólnie biorąc w 1951 r. na kapitalistycznym rynku artykułów celulozo-papierniczych nastąpiło osłabienie wysokiej koniunktury 1950 r., zmniejszenie tempa wzrostu produkcji i obrotów i zaostrzenie konkurencyjnej walki pomiędzy eksporterami europejskimi jak również między eksporterami europejskimi a amerykańskimi.

Surowce włókiennicze i wyroby

B A W E Ł N A

Kiedy w początku IV kwartału 1951 zaznaczył się spadek konsumpcji wyrobów bawełnianych, uważano to za objaw krótkotrwały. Już w grudniu ub.r. zdawano sobie sprawę, że ludność krajów kapitalistycznych nie może płacić wygórowanych cen i zmuszona będzie w przyszłości jeszcze bardziej ograniczyć zakupy w tej dziedzinie. Najwięksi producenci-eksporterzy wyrobów bawełnianych, jak Anglia, Japonia, Indie i U.S.A. tracili nie tylko rynek wewnętrzny, lecz również tradycyjne rynki kolonialne i zmuszeni byli redukować swoją produkcję. W okresie luty-marzec sytuacja pogarszała się w dalszym ciągu i spowodowała dalsze ograniczenie produkcji przemysłowej.

Rekordowe zbiory bawełny w sezonie 1951/2 byłyby prawdopodobnie skonsumowane, jednak przeszkodził temu reptywny spadek produkcji przemysłu bawełnianego państw zachodnich. W wytworzonej obecnie sytuacji, sprzedaż bawełny malała z dnia na dzień i w najpoważniejszych ośrodkach produkujących bawełnę, nagromadzały się coraz większe zapasy niesprzedanego surowca. Ostatecznie doszło do załamania się poziomu cen bawełny na rynkach szterlingowych, co spowodowało interwencję rządów drogą ustalenia cen minimalnych itp. Należy wątpić w powodzenie tych akcji na dłuższą metę i raczej liczyć się w najbliższej przyszłości z dalszym spadkiem cen do faktycznego poziomu wartości kształtującej się pod wpływem podaży i popytu.

U. S. A.

Konsumpcja bawełny amerykańskiego przemysłu w styczniu b.r. wykazuje w porównaniu ze styczniem 1950 r. spadek o 120.000 bel, wynosząc 922.560 bel.

Departament Rolnictwa zalecił farmerom uprawę bawełny na sezon przyszły w granicach do 28 mln. akrów. National Cotton Council nie zatwierdziło na razie tego zalecenia i w związku z obecną sytuacją surowcową proponuje zmniejszyć zasiew o 10-15% w stosunku do sugestii Dep. Rolnictwa.

Bilans obrotów bawełną za pierwsze 6 miesięcy sezonu t.j. od 1.VIII.51 do 31.I.52 wykazuje zapasy w ilości około 9.250.000 bel. Przy obecnej konsumpcji włóknego przemysłu

W granicach 750 do 800.000 bel miesięcznie i zamierzonym zapasie na koniec bieżącego sezonu w ilości około 3 mln. bel, pozostałoby na cele eksportowe jeszcze 1 - 1/2 mln bel, których sprzedaż za granicę napotka na duże trudności ze względu na brak funduszy dolarowych w państwach europejskich i Japonii.

E_g_i_p_t

W związku z sytuacją panującą w Aleksandrii /patrz "WHZ" 11/46/ zagraniczni odbiorcy wycofali się zupełnie z rynku i notowania giełdy do 20.III. były tylko nominalne, gdyż eksporterzy w ofertach swoich żądali cen o 5-10% niższych od oficjalnych notowań.

Jedyną transakcją poważną była w tym okresie sprzedaż około 70.000 bel bawełny Ashmouni Związkowi Radzieckiemu w kompensacie za dostawę około 200.000 ton pszenicy.

U_g_a_n_d_a

Uganda Lint Marketing Board zawarł umowę z Anglią i Indiami na podstawie której Anglia przejmuje 150.000 a Indie 75.000 bel bawełny, po cenach które będą ustalone w kwietniu bieżącego roku na podstawie innych cen światowych. Reszta produkcji w ilości około 100.000 bel sprzedana zostanie na aukcjach do końca maja b.r.

T_u_r_c_j_a

Wobec wysokich cen żądanych do niedawna, rynek turecki znalazł się w obliczu zupełnej stagnacji i to w momencie kiedy przeszło 60% bawełny tegorocznej jest jeszcze nie sprzedane. Koła handlowe i rolnicze starały się wpłynąć na rząd i skłonić go do wykupu bawełny po cenach około \$ 1,25 za kg gat.Akala Izmir. Wobec odmowy rządu angażowania się w handel bawełną, odstąpiono w końcu od sztucznie wygórowanych cen i oferty różnych eksporterów licytowały się wzajemnie. Ostatnie żądania tureckie obracają się w granicach od 1.- do 1.04 \$ za kg gat.Akala Izmir I i nie były w stanie wywołać większego zainteresowania zagranicy.

P_a_k_i_s_t_a_n

Ogólnoświatowa baissa bawełniana nie ominęła Pakistanu i wywołała tam podobny popłoch, jak na innych rynkach poprzednio opisanych, pomimo że rząd zdecydował się skupywać bawełnę po cenie Rp 90.- za maund /: 82.3 lbs/loco magazyn rządowy t.i. 28.34 d ang./lb.

Przy obecnie obowiązującym podatku eksportowym w wysokości 11,72 d/lb cena eksportowa fob kalkulowałaby się na poziomie około 42 d ang. za lb i będzie trudną do osiągnięcia, gdyż najpoważniejsi odbiorcy nie wycofali się na razie z tego rynku.

Do końca lutego wysłano z Pakistanu na poczet zakontraktowanych około 1 mln tylko 685.600 bel, t.zn. 45% zbiorów tego-rocznych. Jeżeli więc rząd nie obniży podatku eksportowego, dalsze transakcje eksportowe stają pod znakiem zapytania i całość skupywanej przez rząd bawełny może zostać w kraju, uszczuplając dochód z przewidzianego eksportu o około 35 mln £st.

Koła eksportowe liczą się ponadto z możliwością niewykonania zobowiązań kontraktowych części odbiorców zagranicznych i nieotwarcia akredytyw na transakcje dokonane po wysokich cenach poprzednich, co skłoniłoby zwiększyłoby zapasy krajowe przy końcu sezonu bieżącego.

Eksport bawełny w roku kalendarzowym 1951 dał ostatecznie 235,6 mln £st i wartościowo pokrywał prawie 55% całkowitego eksportu kraju. Przerwanie więc eksportu bawełny może pociągnąć za sobą poważne konsekwencje dla życia gospodarczego Pakistanu i dlatego należy się spodziewać, że rząd zmuszony będzie obniżyć podatek eksportowy i umożliwić wywóz bawełny po cenach atrakcyjnych dla odbiorców zagranicznych.

P_e_r_u

Według ostatnio ogłoszonej statystyki oficjalnej, eksport bawełny w roku kalendarzowym 1951 wynosił:

O g ó ł e m	63.141 ton metr.
z czego przypada na Anglię	30.889 " "
Belgię	7.875 " "
Francję	3.158 " "
Niemcy zachodnie	2.633 " "
Inne państwa europejskie	6.729 " "
Poł.Ameryka	5.503 " "
Ameryka Północna i Środkowa	1.907 " "
Resztę świata	4.447 " "

Gatunkowo, 91% stanowi gat.Tanguis, 7% gat.Pima i 2% lokalna odmiana egipskiego Karnaku.-

Wobec wysprzedań bawełny zeszłorocznej, zanotowano na tamtejszym rynku pierwsze transakcje na bawełnę z nowych zbiorów i do połowy marca sprzedano około 10.000 ton na warunkach przeważnie "on call" gdyż ryzykownym byłoby ustalić ceny na późniejsze miesiące dostawy przy obecnej tendencji niżkowej.

Brytyjskie I n d i e Zachodnie /Bahama Islands/

Wyspy tego archipelagu hodują bawełnę znaną pod nazwą "Sea Island" o najdłuższym na świecie włóknie ponad 1-3/4. Zbiory sezonu 1951/52 wynosiły 4.500 bel po 400 lbs i sprzedane były w całości przez West Indian Sea Island Corporation do Anglii na zasadzie cen ustalonych kontraktem z dnia 1.IV. 1951 roku na cały sezon bieżący. Za gat. MSI-first gual. z wyspy Monserrat plac. 56.- d

St.Kitts	55.5 d
AntiguaNevis	
i Angui-lla	55.- d
St.Vincent	75.- d

Obecnie podpisano nową umowę między WESIC i British Raw Cotton Commission na dostawę całej produkcji z przyszłych zbiorów, z tym że ceny ustalone zostaną w późniejszym terminie.

F i n l a n d i a

W roku 1951 przywieziono ogółem bawełny 12.940 ton metr. z czego Brazylia pokryła 35, Pakistan 28, USA 12 i Turcja 11%.

Produkcja przędzy bawełnianej w tymże roku, była o 3% niższa od przeciętnej przedwojennej. Tkalnie natomiast wyprodukowały prawie 15% więcej tkanin niż przed wojną, przetwarzając częściowo przędzę importowaną - szczególnie cienko-przędną do wyrobu popelin i materiałów sukienkowych.

J a p o n i a

W roku 1951 wyprodukowano ogółem 2.017 mln yardów² tkanin bawełnianych, czyli o 560 mln yd więcej niż w roku 1950. Import bawełny w tymże okresie osiągnął 1.664.000 bel wobec 1.182.000 bel w roku poprzednim.

Jeżeli idzie o źródła zaopatrzenia w bawełnę, zasłży bardzo poważne przesunięcia, które naświetla poniżej podane zestawienie: /w tys.bel po 500 lbs brutto/

	<u>1 9 5 0</u>	<u>1 9 5 1</u>
U.S.A.	932,-	810,-
Pakistan	115,-	257,-
Brazylia	1,6	93,4
Meksyk	15,2	266,6
Argentyna	14,-	54,2
Egipt	46,-	49,6
Turcja	...	21,-
Syria	...	10,-
Różni	58,2	102,2

Zwiększony import bawełny z Pakistanu, Brazylii, Meksyku i Argentyny pokrywany był w dużej części, japońskim eksportem przędzy i tkanin bawełnianych do tych krajów.

Zapasy bawełny w ciągu 1951 roku poprawiły się wybitnie i na dzień 31.XII.1951 wynosiły 530 tys.bel.

Ostatnio, koniunktura przemysłu i handlu bawełnianego załamała się, co spowodowało redukcję godzin pracy o przeciętnie 2 godziny tygodniowo. Jeżeli stan ten nie poprawi się w najbliższej przyszłości, sfery przemysłowe mają zamiar upieruchomić 1 mln wrzecion bawełnianych.

B e l g i a

Z dniem 1.II. rząd zakazał eksportu przędzy bawełnianej za wyjątkiem transakcji dokonanych w wolnych dolarach lub frankach szwajcarskich. Przemysł, którego zapasy przędzy wzrosły ostatnio, pracuje od połowy lutego tylko 4 dni w tygodniu.

W E Ł N A

A n g l i a

Czwarta seria aukcji wełny w Londynie rozpoczyna się w dniu 18 bm. Aukcje potrwają przez trzy tygodnie i na sprzedaż oferowane jest 48.000 bel wełny, w tym większość, gdyż 36.000 bel wełny nowozelandzkiej.

Od czasu poprzedniej aukcji londyńskiej, która zakończyła się w dniu 8 lutego, ceny wełny na głównych rynkach dominialnych spadły. Ostatnio jednak zarówno w Australii jak i Południowej Afryce ceny wełny, głównie merino, nieco się poprawiły. Aukcje londyńskie będą zatem sprawdzianem czy rzeczywiście zjawisko wzmocnienia cen ma charakter trwały. Mimo pewnej silniejszej tendencji cen są one ciągle o 10% do 15% niższe od cen z ostatnich dni poprzedniej aukcji londyńskiej. W odniesieniu do nowozelandzkich medium crossbreds spadek cen trwa ciągle i są one w tej chwili o 20% niższe.

A u s t r a l i a

Trwający od grudnia zeszłego roku stopniowy, lecz stały spadek cen został zatrzymany około 15 marca, przy czym merynosy wykazały na ostatnich aukcjach w Geelong i Melbourne nawet pewnąwyżkę. Crossbreds, szczególnie typy średnie poniżej 50 s, były w dalszym ciągu trochę słabsze.

Pomimo słabej tendencji na odcinku cen, sprzedaż aukcyjna jest dość ożywiona i prawie 100% oferowanych partii znajduje się stosunkowo łatwo odbiorców. Nie notowano również wypadków wycofania partii wełny przez sprzedawców pod wpływem spadku cen. Do Brisbane nadeszły ostatnio maszyny do nowo-budującej się pralni wełny, której uruchomienie ma nastąpić w październiku b.r. Wydajność zakładów przy pracy na jedną zmianę obliczona jest na 8 mln lbs rocznie.

Na podstawie cen płaconych w bieżącym sezonie sfery rządowe oceniają, że sprzedaż w całym sezonie 1951/52 będzie o 300 mln ton wyższa od zeszłorocznej.

N o w a Z e l a n d i a

Tendencje rynkowe w Nowej Zelandii rozwijały się analogicznie do tendencji na pobliskim rynku australijskim. W okresie sprawozdawczym poziom cen obniżył się zależnie od gatunków o 10 do 15%.

P o ł u d n i o w a A f r y k a

Po stosunkowo słabej tendencji w lutym i pierwszej połowie marca nastąpiła ostatnio stabilizacja cen, przy czym na ostatniej aukcji w East London i Capetown /17. i 20.III./ zaznaczyła się lekkawyżła dla gatunków 60/70 i 70' s.-

W Randfontain uruchomiono w lutym nową przędzalnię czesankową o wydajności około 1 mln lbs rocznie. Zakłady będą wyrabiały 2/3 produkcji w postaci włóczki do robót ręcznych i resztę przędzy dziewiarskiej do przerobu maszynowego. W dniu 8.II. wstrzymano przywóz wyrobów wełnianych ze strefy dolarowej i ze Szwajcarii, z ważnością od 15.II. począwszy.

I n d i e / P a k i s t a n

Indyjscy hodowcy wełny wystąpili do rządu z żądaniem obniżenia cła eksportowego od wełny w wysokości 30% ad valorem gdyż twierdzą oni, że w obecnej sytuacji, surowiec ten nie wytrzyma tak wysokiego obciążenia co skończy się spowodować musi całkowite zahamowanie eksportu. W roku 1951 wyeksportowano z Indii jedynie 20 mln lbs, podczas gdy po pokryciu zapotrzebowania krajowego, można było z łatwością sprzedać przeszło 35 mln lbs. Hodowcy grożą zmniejszeniem pogłowia owiec na wypadek nieuwzględnienia ich żądań twierdząc, że w tych warunkach hodowla jest nieopłacalna.

W ostatnio zawartej umowie handlowej pakistańsko-australijskiej na rok bieżący, przewiduje się dostawę wełny dywanowej Pakistanu wzamian za przędzę czesankową, tkaniny wełniane i dzianinę.

B r a z y l i a

Z dniem 7.II.br. wchodzi w życie zakaz importu wełny potnej i pranej do gat. 62's włącznie oraz wełnianej przędzy zgrzebnej do Nr metr. 56 włącznie.

N o r w e g i a

Norwegia jest jedynym krajem na świecie, który od roku 1939 rozbudował swój przemysł wełniany o przeszło 100%.

Produkcja osiągnęła:	w r.1951	w r.1938/9
Przędza czes. i zgrzebna	18,85	9,15 mln lbs.
Tkaniny wełniane	13,45	6,28 " "

Włókna lękowe miękkie

LEN I KONOPIE

B e l g i a

Brak zainteresowania ze strony odbiorców zagranicznych przyczynił się do złamania oporu roszarni, które do niedawna utrzymywały ceny na zbyt wysokim poziomie. W połowie lutego, nastąpiła pierwsza obniżka cen, szczególnie na gatunki średnie i wyższe. Wkrótce po tym staniał również len najniższych gatunków tracąc stopniowo do połowy marca około 10 do 15% w stosunku do cen styczniowych. W gatunkach średnich i wyższych spadek cen jest o wiele silniejszy i należnie od zapasów danego dostawcy dochodzi do 30%. Najgorzej przedstawia się sytuacja w dziedzinie pakuł, gdzie od stycznia b.r. panuje zupełny zastój. Pojedyncze transakcje wykazują zbyt duże różnice cen, aby można było wyprowadzić jakąkolwiek cenę przeciętną, choćby orientacyjną.

Rozpoczęto już prace przygotowawcze do nowego zasiewu, obszar uprawny będzie prawdopodobnie mniejszy od zeszłorocznego.

F r a n c j a

W odróżnieniu od Belgii, ceny francuskie utrzymują się na poziomie poprzednim. Ciągłe powtarzające się wiadomości o mającej nastąpić dewaluacji franka francuskiego, spowodowały, że producenci francuscy wolą nie pozbywać się

towaru do momentu wyjaśnienia sytuacji finansowej kraju. W tym stanie rzeczy, rynek francuski stracił ~~na~~ znaczenie w handlu lnem.

H o l a n d i a

Wobec braku własnych roszarni, len jest sprzedawany do Belgii w stanie pierwotnym tzn. w słomie. Zeszłoroczne zbiory zostały dostarczone Belgii jeszcze przed Nowym Rokiem i zapasy w tym kraju są wyczerpane. Z ostatnich wiadomości z okręgów uprawnych, wynika, że obszar tegoroczny będzie powiększony o 10 do 15%. Ma to na celu wyrównanie przy pomocy zwiększenia dostaw lnu do Belgii deficytu płatniczego Holandii w ramach rozliczeń wewnętrznych państw Beneluxu.

K a n a d a

W roku 1951 sprowadzono wyroby lniane wartości 4 i pół mln \$ kan. z czego na samą Anglię przypada ponad 3 mln \$.

Według rodzaju wyrobów import przedstawiał się j.n.:

<u>w tysiącach \$ kan.</u>	<u>Ogółem</u>	<u>z tego z Anglii:</u>
plótna pościelowa, bielizna		
stołowa i ręczniki	1.400	1.000
chusteczki	821	560
sieci rybackie	2.300	1.500

A n g l i a

Globalny eksport tkanin lnianych i konopnych w roku 1951 obejmował 49.673.000 yd² wartości Łst. 14.329.784 i był ilościowo tylko o 315.000 yd większy od eksportu roku poprzedniego. Rezultat wartościowy natomiast był o 2.800.000 Łst. lepszy i wskazuje na wysoki poziom uzyskany w roku 1951.

Największymi odbiorcami były USA /42%/. Australia /11%/, oraz kraje Południowej Ameryki - 13% łącznie.

Śród krajów europejskich pierwsze miejsce zajmuje Dania /4%/. i drugie miejsce Szwecja /3%/>.

Eksport tych wyrobów w styczniu br. był ilościowo o 5% niższy od zeszłorocznego, wartościowo natomiast o 290.000 Łst. lepszy i wynosił 4 mln yd² wartości 1.366.400 Łst. Udział USA zwiększył się z 42 do 70%.

Angielski import włókien łykowych-miękkich w roku 1951 wynosił:

Len trzepany i czesany	26.812 ton	z tego z Belgii	20.000
Pakuły lniane	9.098 "	" "	7.000
Konopie	103.548 "	" Tanganiki	50.700

W ł o c h y

Między Zrzeszeniem Producentów-Rolników i Stowarzyszeniem Przemysłowców podpisano umowę cenach konopi na rok 1952 w myśl której, cena krajowa będzie zależnie od gatunków o 10 do 20% niższa od każdorazowo obowiązujących cen eksportowych ustalanych okresowo przez Consorzio Nazionale Canapa. Umowa ta ma zabezpieczyć przemysł włoski przed konkurencją obcą na rynkach światowych i umożliwić temuż przemysłowi większy od dotychczasowego eksport wyrobów konopnych. Okazuje się bowiem, że przemysł krajowy zużył w latach powojennych rocznie około 25 do 29.000 ton konopi wobec przeciętnej przedwojennej w ilości 45.000 ton rocznie. Posiadając 150.000 wrzecion i 14.000 krosień zainstalowanych, przemysł wykorzystuje tylko 2/3 parku maszynowego. Niewykorzystane dotąd maszyny mają być uruchomione do produkcji płótna workowego, które przy tańszych cenach surowcowych mogłoby rzekomo konkutować z workami bawełnianymi na rynku amerykańskim. Na wypadek powołania tych zamierzeń, sfery rolnicze powiększyłyby uprawę konopi do rozmiarów przedwojennych, kiedy zbiory dawały około 100.000 ton rocznie i były o 50% większe od obecnych. Lista towarowa załączona do ostatnio zawartej umowy handlowej włosko-francuskiej zawiera na rok bieżący kontyngent w ilości 2.000 ton konopi czesanych, 250 ton pakul i 250 ton nici i szpagatu.

I z r a e l

W roku ubiegłym założono w okolicach Tel-Awivu 100 hektarową plantację doświadczalną lnu z nasion sprowadzonych z Belgii. Całość zbiorów, w stanie trzepanym i czesany ręcznie, wysłano do Belgii i Irlandii do oceny. Wynik laboratoryjny a następnie przeprowadzone próby w zakładach fabrycznych, wykazały, że len ten równa się najlepszym gatunkom lnu egipskiego i może być użyty do wyrobu średnich i wyższych numerów przędzy. Rząd Izraela zamierza wobec tego założyć już w roku bieżącym kilka ferm o łącznej powierzchni 2-3.000 ha.

Włókna wykowe twarde

J U T A

P a k i s t a n

Tendencja zniżkowa obserwowana w okresie styczeń-luty doprowadziła w marcu do raptownego spadku cen o 20-25%

w ciągu trzech tygodni, przy dalszym bardzo nikłym zainteresowaniu ze strony odbiorców. Najpoważniejszy odbiorca jakim są Indie, pomimo zwiększenia godzin pracy w przemyśle jutowym, nie wykazuje większego zainteresowania dla juty nawet po tak wybitnie zredukowanych cenach i wycofał się zupełnie z rynku. W ślad za Indiami również inni odbiorcy trwają w pozycji wyczekującej w przekonaniu, że ceny spadną o dalsze 20% - do poziomu z stycznia 1951 roku.

Eksport juty w roku ubiegłym dał utarg w sumie 120 mln Łst. stanowiąc prawie 28% globalnego eksportu kraju. W międzyczasie czynione są starania w kierunku szybkiego uruchomienia dalszych przedziałów jutowych, aby do końca b. roku zapewnić dostawy przędzy dla około 2.000 krosień workowych. W tym celu otrzymał też Pakistański Jute Board polecenie zatrzymania w kraju obecnego zapasu około 1 mln bel juty. Uwzględniając powyższe/ oraz statystyki eksportowe do końca lutego, Pakistan posiada jeszcze 2-2 i pół mln bel na celę eksportową do lipca, kiedy rozpoczną się już nowe zbiory.

I n d i e

Indyjskie koła handlowe uważają, że decyzja rządu w sprawie obniżenia podatku eksportu/patrz WHZ 11/46/ jest spóźniona, gdyż ostatnio spadły ceny worków i płócien opakunkowych więcej niż wynosi różnica w opacie celnej. Stany Zjednoczone, które w roku 1950 zakupiły przeszło 700 mln jardów tkanin jutowych /w 60% w postaci szytych worków/, zredukowały zakupy w roku ubiegłym o 36% i zastąpiły worki jutowe workami bawełnianymi i papierowymi, których ceny porównawcze podaje się poniżej:

Worki kartoflane,	jutowe Burlap o pojem.	100 lbs	\$ 287.35 za tys.
"	" bawełniane	" " "	247.25 " "
"	" papierowe-potrójne	50 " "	75.80 " "
" zbożowe	jutowe Burlap	" 100 " "	372.50 " "
"	" bawełniane cięższe	100 " "	295.- " "
"	" " lżejsze	100 " "	254.10 " "
"	" papierowe poczwórne	50 " "	66.- " "

A n g l i a

Przemysł jutowy Anglii odczuwa ostatnio brak nowych zamówień. W marcu niektóre fabryki zdecydowały się na redukcję pracy o 4 do 8 godzin tygodniowo.

Według zgodnej opinii kół przemysłowych i eksportowych, koniunktura ostatnich dwóch lat kończy się i należy liczyć się z poważnymi trudnościami zbytu.

Ceny wyrobów jeszcze utrzymują się na niezmienionym poziomie, chociaż tendencja wskazuje na szybkie ich załamanie. Są nawet pogłoski, że udzielono tzw. ciche rabaty od transakcji dawniej zawartych, aby uniknąć wycofania się kontrahentów z zobowiązań umownych.

B r a z y l i a

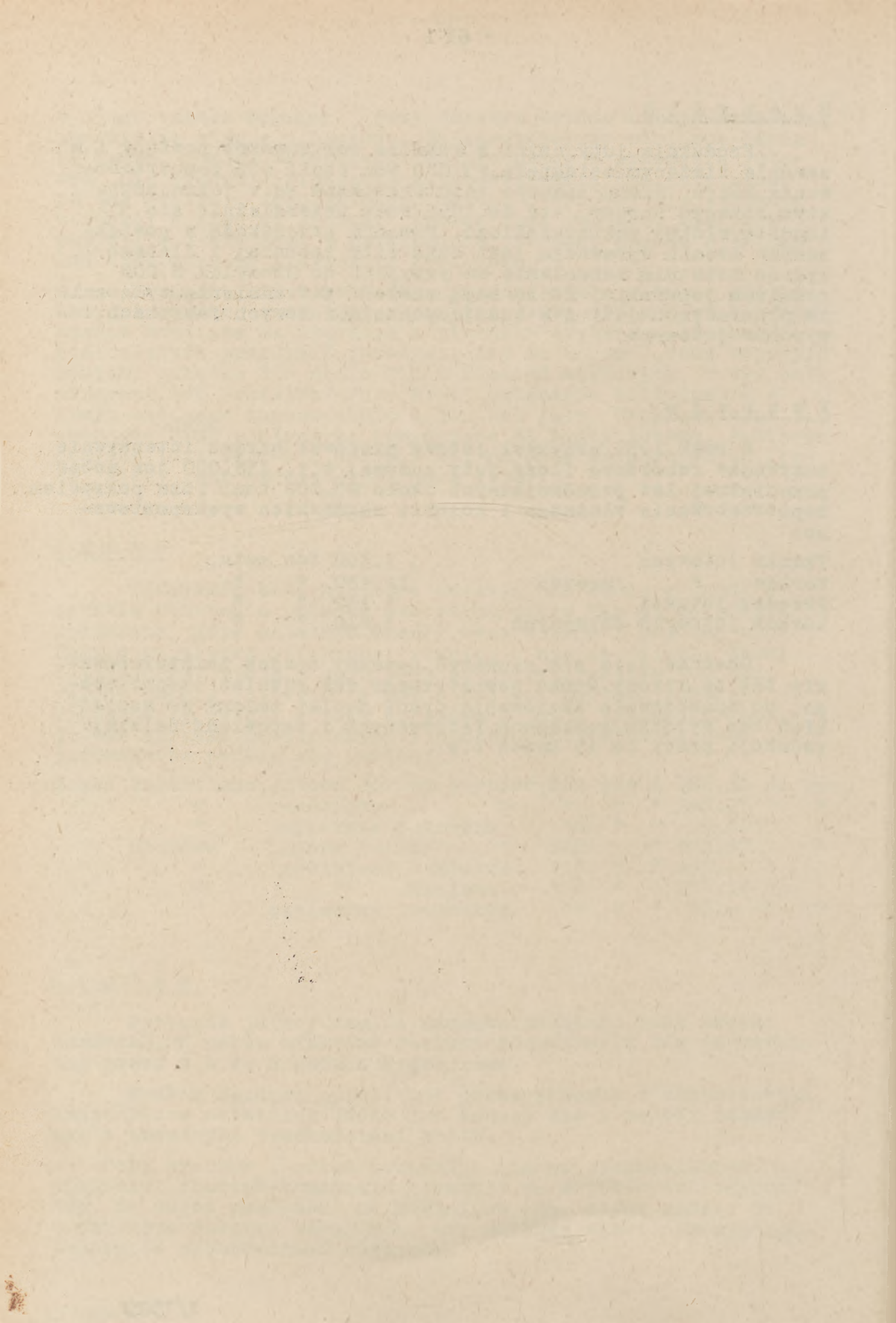
Produkcja juty czyni z roku na rok znaczne postępy i w sezonie bieżącym osiągnęła 25.000 ton czyli 60% zapotrzebowania kraju. Sfery rządowe zainteresowane są w jaknajszym rozwoju uprawy, aby do 1955 roku uniezależnić się od importu włókna pakistańskiego. Poważną przeszkodą w powiększeniu areału uprawnego jest brak siły roboczej i dlatego wydano ostatnio zezwolenie na przyjazd do Brazylii 6.000 rodzinom japońskim, które mają znaleźć zatrudnienie wyłącznie na plantacjach juty i w budujących się 2 nowych fabrykach wyrobów jutowych.

F r a n c j a

W roku 1951 przemysł jutowy pracował bardzo intensywnie zużywając rekordową ilość juty surowej t.j. 138.000 ton wobec przeciętnej lat przedwojennych około 90.000 ton. Poza pokryciem zapotrzebowania własnego i kolonii zamorskich wyeksportowano:

Tkanin jutowych	7.300 ton metr.
Worków " nowych	12.480 " "
Przędzy jutowej	3.132 " "
Worków jutowych używanych	3.610 " "

Obecnie daje się zauważyć poważny spadek zainteresowania tak ze strony rynku wewnętrznego jak również eksportowego, co spowodowało skasowania pracy 3-ciej zmiany we wszystkich bez wyjątku zakładach fabrycznych i zapowiedź dalszej redukcji pracy po 15 marca b.r.

Kraj pochodzenia U.S.A. E 56 II P I PAKISTAN BRAZYLIA
 Gatunek Middling 15/16 Karmak - good Ashauni - good 289 F - Rg NT - Rg Grade 4/5
 Cena i waga w jed. tallaris / cantar d.ang. / lb Cruzeiros/arroz
 notatki krajowych

Termin dostawy	natychmiast	marzec	kwiecień	natychmiast	natychmiast
26 lutego 1951	42.10	153.25	88.50	44.91	292.-
27 "	40.95	/ 90.29/	/ 52.00/	/ 52.40/	/ 48.22/
28 "	42.20	-	-	-	-
29 "	42.20	-	-	-	-
3 marca	42.15	-	-	-	-
4 "	41.20	główna nieczywna	91.25	-	-
5 "	40.90	152.70	/ 53.76/	-	-
6 "	40.90	/ 80.39/	-	-	-
7 "	40.85	-	-	-	-
10 "	41.10	-	-	44.02	44.18
11 "	41.35	-	-	/ 51.36/	/ 51.50/
12 "	42.10	główna nieczywna	-	-	-
13 "	41.05	/ 149.45	88.50	-	-
14 "	41.75	/ 82.05/	/ 52.14/	-	-
17 "	42.30	144.95	85.85	-	-
18 "	42.10	/ 85.40/	/ 50.58/	-	-
19 "	42.70	140.60	83.00	43.80	44.02
20 "	42.65	/ 82.84/	/ 48.90/	/ 51.10/	/ 51.36/
21 "	42.40	-	-	-	-
24 "	-	139.20	81.65	-	-
25 "	42.45	/ 82.01/	/ 48.11/	-	-
		137.80	80.-	-	-
		/ 81.19/	/ 47.13/	-	-
		136.45	-	-	-
		/ 80.39/	-	-	-
		135.10	-	-	-
		/ 79.66/	-	-	-
		133.75	-	43.98	44.32
		/ 78.50/	-	/ 51.31/	/ 51.71/
		132.40	-	-	-
		/ 76.01/	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-
		-	-	-	-

Uwaga: cyfry podane w nawiasach oznaczają równowartość w \$ USA za 1 lb.

	A	U	S	T	R	A	L	I	A	NZLANDIA	PORUDUMOA	ARIVA
Sp. good fleece-warp	Aver.	Spin.	l b.	topmak	warp	Crossbred	good-average	Crossbred	good-average	Spinners	Style=fullwarp	
70's	64's	64's	60's	56's	50's	54's	50's	54's	50's	70's	64's	
18. II Ballarat		120.-		120.-		68.-		60.-		74.-		50.-
18. I Dunedin												122.-
18. I East London												119.-
18. I Durban												
18. - 21. Sydney		132.80				77.20		63.60				
19. - 21. Geelong		132.80						62.40				
22. I Invercargill										55.-		
25. I East London												116.-
25. I Durban												117.-
25. I Sydney		116.80		112.80								
26. - 28. Newcastle		115.20		112.-								
27. - 28. Adelaide		110.40		108.80				107.20				
27. - 28. Albany		132.-		112.-		58.-		60.-				
3. I East London												120.-
3. I Auckland												
3. - 5. Sydney		126.40		116.-		72.80		65.60		62.-		52.-
3. - 6. Melbourne				108.-		64.-		52.-				
4. I Port Elizabeth												122.-
4. I Durban												116.-
7. I Mangasui												121.-
10. I Durban												122.-
11. I East London												126.-
11. - 13. Geelong		128.80		112.-				111.20				
14. I Napier										63.-		56.-

Metale i wyroby

Wiadomości z kapitalistycznego rynku żelaza i stali

S t a n y Z j e d n o c z o n e

Raporty i wiadomości nadchodzące z amerykańskiego rynku żelaza i stali w pierwszej połowie marca potwierdzają poprzednie informacje - o czym donosiły już "Rynku Towarowe" - o pewnym złagodzeniu niedoboru szeregu typów stali walcowanej w Stanach Zjednoczonych. Tendencje te ostatnio uległy wzmocnieniu i w rzeczywistości - jeśli wierzyć wiadomościom z prasy branżowej - produkcja w niektórych wypadkach przekracza obecnie zapotrzebowanie. Jednocześnie dowiadujemy się że N.P.A. przydzieliła dodatkowy tonaż artykułów walcowanych /głównie blach/ długiej liście konsumentów na odbiór w ostatnich tygodniach pierwszego kwartału b.r. W szeregu jednak wypadkach konsumenci zrzekli się tych dodatkowych kwot, a nawet niejednokrotnie nie byli oni skłonni wykorzystać w pełni zasadniczych przydziałów na I kwartał w związku z ograniczoną produkcją artykułów metalowych.

Z drugiej strony zdolność wytwórcza przemysłu stalowego w USA zwiększona zeszłorocznymi inwestycjami o charakterze zbrojeniowym utrzymuje się nadal na bardzo wysokim poziomie blisko 109 mln short ton stali surowej rocznie. Przemysłowe koła amerykańskie spodziewają się, że w drugiej połowie roku wzrost zdolności produkcyjnej amerykańskiego przemysłu stalowego będzie jeszcze szybszy niż w pierwszej i że z początkiem roku 1953 osiągnie ona poziom 120 mln short ton stali surowej rocznie.

Te perspektywy, niepokojąc obecnie stalowe koncerny w USA wobec zmniejszającego się popytu na niektóre gatunki stali i powodując coraz ostrzejszą krytykę polityki rządu, stały się ostatnio bezpośrednią przyczyną złagodzenia kontroli produkcji niektórych artykułów. I tak np. w początkach marca NPA zezwoliła na przekroczenie górnego limitu produkcji samochodów w drugim kwartale b.r. o 60.000 sztuk do poziomu miliona sztuk, sygnalizując jednocześnie możliwość przekroczenia tej granicy o dalsze 100.000 sztuk w trzecim kwartale b.r. Jak wiadomo obecny poziom produkcji przemysłu samochodowego w USA jest o połowę niższy niż szczytowy poziom produkcji z 1951 r. Jeden z czołowych producentów samochodów w Stanach Zjednoczonych miał się wyrazić ostatnio - jak podaje The Iron & Coal Trades Review - że "podaż stali nie jest już dla przemysłu samochodowego obecnie żadnym problemem".

Jedną z istotnych przyczyn zmniejszonego zużycia stali w całym szeregu zakładów wytwórczych w USA jest brak miedzi i aluminium ograniczający produkcję wielu metalowych artykułów konsumcyjnych. Powiększenie przydziałów tych dwóch metali nieżelaznych winno automatycznie powiększyć zapotrzebowanie na stal walcowaną.

D a n i a

Koła przemysłowe w Kopenhadze wyrażają pełne niezadowolenie z wyników ostatniej umowy handlowej brytyjsko-duńskiej, na podstawie której Dania otrzymać ma w 1952 r. 55.000 ton stali, 250.000 ton koksu i 950.000 ton węgla opałowego. Wszystkie trzy kwoty są znacznie mniejsze niż przewidywali Duńczycy.

W 1951 roku otrzymali oni z Anglii 78.681 ton stali a w 1950 r. 107,6 tys. ton. Już obecnie w duńskim przemyśle stalowym jest ponad 4.000 bezrobotnych, a liczba ich niewątpliwie się powiększy o ile zagraniczne dostawy stali nie zostaną zwiększone. Szczególnie silne trudności materiałowe odczuwają obecnie stocznie duńskie oraz fabryki produkujące chłodnie i kotły parowe.

J a p o n i a

W pierwszym tygodniu marca ogłoszono w Tokio, że kwota eksportowa stali na rok bieżący z przeznaczeniem na obszar szterlingowy wynosi 495.000 ton. Komunikat ten wyjaśnia wreszcie sytuację w odniesieniu do przetrzymywanych dotąd dostaw stali do Anglii w ilości 109.000 ton ze względów płatniczych - o czym nadmieniali już "Rynek Towarowe". W ramach ogólnego programu eksportowego Japonii w latach 1952-53 ogłoszonego na początku b.r. Japonia ma eksportować rocznie 1.535 tys. ton żelaza i stali. Pierwsze ładunki stali do Anglii opuściły porty japońskie w końcu marca.

W styczniu produkcja stalowego przemysłu japońskiego osiągnęła dalszy wzrost w dziedzinie surowki żelaza, lecz obniżyła się w odniesieniu do stali surowej, walcowanej i odlewów stalowych.

XII-1951 I-1952

/w tonach/

surowka	296.364	306.696
stal surowa	572.193	543.470
stal stopowa	7.977	6.975
stal zwykła walcowana		
na gorąco	393.425	391.409
stal specjalna walcowana		
na gorąco	17.246	13.730
odlewy stalowe	7.248	6.478

B e l g i a

Belgijskie koła handlowe przywitały z zadowoleniem ostatnią podwyżkę cen stali w Anglii, która spowodowała, że obecnie belgijskie żelazo handlowe w sztabach notowane na poziomie £ 44 12s 6d za tonę w dostawach na obszar poza krajami EPU fob Antwerpia jest tańsze od angielskiego w okresie wyraźnego osłabienia rynku. Według The Metal Bulletin najzupełniej wadliwa polityka podniesienia eksportowych cen stali w nieodpowiednim momencie spowodowała już anulowanie szeregu zamówień przez odbiorców zamorskich, którzy niezwłocznie zawarli kontrakty na rynku belgijskim.

Ogólnie biorąc połowa marca przyniosła dalsze osłabienie belgijskiego rynku eksportowego, przy obniżeniu notowań na eksport do krajów EPU do poziomu 7.000 fr.belg. za tonę żelaza handlowego w sztabach fob Antwerpia. W początkach miesiąca wahały się one od 7.000 do 7.500 fr za tonę fob.

Z Antwerpii donoszono w połowie marca, że oferta na większą partię żelaza handlowego pochodzącego z Saary płatnego w dolarach po cenie £ 43 /\$ 120/ za tonę fob i z trzymiesięcznym terminem dostawy nie wzbudziła zainteresowania u nabywców amerykańskich. W związku z powyższym w belgijskich kołach handlowych panuje przekonanie, że jedynie w wypadku poważniejszego strajku w amerykańskim przemyśle hutniczym możnaby liczyć na pewne potencjalne możliwości zbytu stali w USA, w przeciwnym razie możliwości eksportowe do Stanów Zjednoczonych w najbliższych miesiącach dla eksporterów belgijskich są minimalne.

A u s t r i a

W drugim tygodniu marca Reuter informował z Wiednia że Zjednoczenie Zakładów Przemysłu Stalowego w Linzu miały jakoby zawrzeć umowę z Wielką Brytanią na dostawę 80.000 ton stali i surowki w zamian za węgiel brytyjski i ruhrski. Pierwsze wysyłki stali miałyby już być w drodze do Anglii via Brema. Ceny nie zostały ujawnione, Angielska prasa branżowa poddaje w wątpliwość wysokość dostaw stali i żelaza austriackiego, przypuszczając że w rzeczywistości umowa powyższa dotyczy znacznie mniejszych ilości.

Austriacki koncern górniczo-hutniczy Alpine Montangesellschaft zwiększył w roku ubiegłym swą produkcję rudy żelaznej o 27,4% osiągając 2.359.600 ton, produkcję węgla kamiennego o 13,4% do poziomu 2.747.000 ton, stali surowej o 7% i produktów walcowanych o 11,4% produkując odpowiednio 532.238 ton i 431.250 ton.

F r a n c j a

Poprzedni numer "Rynków Towarowych" informował o wzroście zamówień napływających do francuskiego przemysłu stalowego w ostatnich miesiącach roku ub. Według ostatnich wiadomości styczeń przyniósł zjawisko odwrotne, a spadek zamówień ocenić należy w tym miesiącu na 100.000 ton. Ogółem zamówienia dla francuskiego przemysłu stalowego szacowane są w styczniu b.r. na 710 tys. ton.

Silne zmniejszenie się łącznej kwoty zamówień spowodowane było w pierwszym rzędzie brakiem zakupów kolei francuskich, które w poprzednich miesiącach nabyły znaczną ilość stali i szyn. Przemysł samochodowy zamówił w styczniu jedynie 7.000 ton blach wobec 30.000 ton w grudniu ub. roku przy średniej konsumpcji miesięcznej w ilości 15.000 ton. W przeciwieństwie do powyższego zakupy stoczni francuskich utrzymały się na wysokim poziomie z grudnia ponad 30.000 ton blach i płyt stalowych.

Ogółem zamówienia krajowe w styczniu osiągnęły liczbę 543,8 tys. ton wobec 642,7 tys. ton w grudniu; zamówienia francuskich posiadłości zamorskich 39.200 ton /47.100 ton w grudniu/; Zagłębia Saary - 53.700 /47.900 ton/ i zamówienia zagraniczne - 72,5 tys. ton /63.200 ton/.

N i e m c y z a c h o d n i e

Jak donosi korespondent The Metal Bulletin z Düsseldorfu produkcja surowki w Niemczech zachodnich wyniosła w styczniu 1.020 tys. ton z czego 370.000 ton, czyli około 37% wyprodukowane zostało przy użyciu węgla amerykańskiego. Udział stali wyprodukowanej na węglu amerykańskim wyniósł w tym samym okresie 22% co odpowiada 285.000 ton w ogólnej styczniowej produkcji stali surowej w wysokości 1.255.510 ton.

Jak widać z powyższego pomimo wzrostu produkcji węgla w Niemczech zachodnich w ostatnich miesiącach uzależnienie stalowego przemysłu zachodnio-niemieckiego od amerykańskich dostaw węgla jest nadal bardzo duże i nie może ulec zmniejszeniu - jak donosi wyżej wspomniany korespondent - dopóki eksport koksującego węgla zachodnio-niemieckiego nie zostanie zmniejszony. W 1951 roku Niemcy zachodnie skompensowały import węgla amerykańskiego dostawą 550.000 ton stali walcowanej, co było jedną z głównych przyczyn niedoboru niektórych gatunków stali walcowanej na rynku wewnętrznym.

Od dłuższego już czasu w "prządowych" kołach bońskich omawiana jest sprawa krajowych cen stali i złomu, które obecnie na skutek wzrostu cen węgla, koksu i transportu, muszą być zrewidowane. Nierealnie niskie ceny złomu powodowały od wielu miesięcy powiększanie się czarnego rynku na ten surowiec oraz utrudniały aktywizację jego zbiórki.

Jak podaje The Financial Times z 20 marca, rozważane są obecnie w Bonn dwie ewentualności, a mianowicie: całkowite

uchylenie wszelkiej kontroli cen, lub ich oficjalne podniesienie do realnego poziomu co w wypadku złomu wyniosłoby około 75% a w wypadku stali o 20%. W zasadzie bardziej prawdopodobną jest druga koncepcja przy czym mówi się o podniesieniu ceny złomu z 92 DM na 175 DM na tonie a cen stali o 65,90 DM na tonie w odniesieniu do większości gatunków i około 100 DM w wypadku niektórych typów najbardziej deficytowych jak np. cienkich blach i płyt stalowych.

Zachodnio-niemieckie koła przemysłowe oceniają, że podwyżka cen winna dać dodatkowo przemysłowi stalowemu 500-500 mln DM rocznie, co ułatwi znacznie sfinansowanie programu rozbudowy zdolności wytwórczych stalowni w Zagłębiu Ruhry.

Zgodnie z zawartą ostatnio umową handlową między Niemcami zachodnimi a Wielką Brytanią na rok 1952, Niemcy zachodnie dostarczą Anglii 120.000 ton stali w tym 20.000 rur stalowych w porównaniu do 45.000 ton eksportowanych na rynek angielski w roku ubiegłym.

W 1951 roku Niemcy Zachodnie wyprodukowały 234.685 ton białej blachy wobec 204.876 ton w roku poprzednim. Pomimo wzrostu produkcji eksport w roku ub. był mniejszy i wyniósł 37.303 ton wobec 47.695 ton w 1950 r. Eksport białej blachy z Niemiec zachodnich jest ściśle kontrolowany, a licencje eksportowe wydawane są wyłącznie na dostawy objęte uprzednio umowami handlowymi. W roku ubiegłym, podobnie jak obecnie zachodnio niemieccy producenci białej blachy nie są w stanie sprostać zamówieniom zagranicznym, na skutek niedostatecznych dostaw cienskiej blachy. Zakłady w Wissen i Rasselstein posiadały w połowie marca wykupioną produkcję białej blachy na 6-7 miesięcy z góry. Obecna cena eksportowa białej blachy w Niemczech zachodnich waha się od 320 do 340 dolarów za tonę metryczną fob/I.C. 0,315 mm./: nie tak dawno wynosiła ona jednak 380 dolarów, obniżkę przypisywać należy spadkowi cen cyny i konkurencji blachy japońskiej. Strukturę geograficzną eksportu białej blachy z Niemiec zachodnich w ostatnich dwóch latach ilustruje poniższe zestawienie:

Eksport białej blachy z Niemiec zachodnich

w tonach metrycznych

	1 9 5 0	1 9 5 1	
		I półr.	II półr.
<u>O g ó ł e m:</u>	47.695	20.663	16.750
<u>w tym:</u>			
Holandia	11.092	4.542	3.100
Chiny Ludowe	7.850	597	-
Hiszpania	6.968	1.167	980
Szwecja	6.509	998	2.400
Argentyna	2.819	1.543	375
Szwajcaria	2.442	2.308	1.880
Brazylia	819	728	410
Turcja	393	359	1.300

- 70 -

Indonezja	-	3.540	2.260
Norwegia	-	390	970

A n g l i a

Oslabienie tendencji na kapitalistycznym rynku żelaza i stali, rozpoczęcie dostaw stali japońskiej, oraz przewidywanie większych dostaw stali zachodnio-niemieckiej i belgijskiej niż w roku ubiegłym spowodowało ostatnio pojawienie się sugestii w angielskich kołach branżowych o możliwości poniesienia systemu przydziałów stali na rynku wewnętrznym i na eksport już w drugim kwartale b.r. Na poparcie powyższego poglądu przytaczano ponadto fakt ograniczeń importowych wprowadzonych w Australii i w Afryce Południowej co zmniejszy eksport stali i wyrobów z niej do tych krajów oraz oficjalne ograniczenie programów inwestycyjnych w angielskim budownictwie przemysłowym i użyteczności publicznej jak również w przemysłach prywatnych.

The Financial Times z 21 marca b.r. przyniósł jednak oficjalną wypowiedź rzecznika Ministerstwa Zaopatrzenia, że sugestie powyższe są zbyt optymistyczne a system przydziałów stali pozostanie w mocy. Istnieje jednak duże prawdopodobieństwo, że przydziały stali zostaną tak podniesione aby pokryć w pełni lub prawie w pełni zapotrzebowanie poszczególnych jej konsumentów.

Produkcja surowki w lutym wyniosła w Anglii 10.263 tys. ton w skali rocznej będąc po raz pierwszy niższą w stosunku do produkcji z poprzedniego miesiąca od sierpnia ub.roku. Wzrost produkcji surowki w stosunku do poziomu z przed roku wyniósł 6%. W przeciwieństwie do powyższego produkcja stali surowej wzrosła w lutym do poziomu 16.281 tys. ton w skali rocznej wobec 15.234 tys. ton w styczniu b.r. i 16.952 tys. ton o rok wcześniej.

Wiadomości z kapitalistycznego rynku metali nieżelaznych

Według ostatniego komunikatu ogłoszonego przez Waszyngtońską Konferencję Surowcową /I.M.C./ sytuacja w dziedzinie miedzi na rynku kapitalistycznym nie uległa większej poprawie w ostatnich tygodniach, a podaż tego metalu jest nadal niewystarczająca na pokrycie bieżącego zapotrzebowania. W odniesieniu do cynku jednak, raport stwierdza poprawę sytuacji i wzrost możliwości zakupu, co pozwoli odpowiedniemu komitetowi Konferencji na powiększenie ogólnej puli rozdziału cynku o 20.000 ton w porównaniu do przydzielonych 487.650 ton w pierwszym kwartale b.r. Istnieje natomiast małe prawdopodobieństwo aby ilość miedzi jaką przydzielono krajom członkowskim w pierwszym kwartale b.r. - 744.580 ton - mogła w poważniejszym stopniu wzrosnąć.

Komunikat stwierdza następnie, że podaż tungstenu i molibdenu jest nadal "wysoce niewystarczająca" pomimo wzrastającej produkcji, która jest obecnie o 80% wyższa niż w poprzednim roku. Należy przewidywać - według komunikatu - że ilość tungstenu przeznaczona do rozdziału na drugi kwartał b.r. będzie o 20% większa niż w I kwartale b.r. Podaż molibdenu w krajach kapitalistycznych powiększa się wolniej niż tungstenu - pula rozdziałowa będzie jedynie o 10% większa niż w kwartale bieżącym. Przydziały kobaltu nie ulegną prawdopodobnie zmianie, natomiast kwota niklu, którego produkcja w krajach kapitalistycznych szacowana jest na 33.583 ton w drugim kwartale b.r., zostanie dość poważnie powiększona.

A l u m i n i u m

Zgodnie z komunikatem Defence Production Authority w połowie marca, konsumenci aluminium w Stanach Zjednoczonych otrzymają w II kwartale b.r. nieco zwiększony przydział tego metalu w wysokości 15.000 short ton na produkcję dóbr konsumpcyjnych na użytek cywilny. Podwyższenie kwoty przydziałów aluminium okazało się możliwe w związku z nie wykorzystaniem w pełni w I kwartale przydziałów aluminium tak przez przemysł cywilny jak i zbrojeniowy. Należy przypuszczać również, że do powiększenia przydziałów przyczyniły się także zwiększone dostawy aluminium kanadyjskiego.

Z uwagi na ostry brak aluminium na rynku amerykańskim i niskich stosunkowo rezerw strategicznych tego metalu - o czym nadmieniali już miesiąc temu Rynki Towarowe - powyższe oświadczenie D.P.A. jest do pewnego stopnia niespodzianką.

W ostatnich rozmowach, które odbyły się w połowie marca między producentami aluminium w USA a rządem, rozpatrywano projekt utworzenia wielkiej rezerwy strategicznej aluminium w ilości 4 mln ton w najbliższym dziesięcioleciu. Kolosalny ten zapas równający się trzyletniemu całkowitemu obecnemu zapotrzebowaniu na aluminium Stanów Zjednoczonych utworzony byłby wyłącznie z produkcji krajowej, oraz z metalu importowanego z Kanady. Istnieje sugestia, że Stany Zjednoczone winny zawrzeć z Kanadą umowę handlową na dostawę 300.000 ton aluminium rocznie, co umożliwiłoby łącznie ze wzrostem produkcji krajowej pokrycie nie tylko całkowitego zapotrzebowania zbrojeniowego i nie skrempowanej konsumpcji cywilnej lecz również utworzenia super rezerwy metalu o której wspomniano powyżej.

W okresie wyżej wymienionych rozmów rzecznik D.P.A. miał jakoby oświadczyć, że rozbudowa zdolności produkcyjnej aluminium w Stanach w roku bieżącym umożliwi pod koniec tego roku całkowite zniesienie ograniczeń konsumpcyjnych i kontroli obrotów.

W świetle powyższych uwag wydaje się jasne, że amerykańskie koncerny aluminium, których nowe inwestycje są jednymi z największych dokonywanych obecnie przez przemysł amerykański, starają się stworzyć dla swojej produkcji wieloletni chłonny

rynek na aluminium, którego ewentualna nadwyżka produkcyjna w razie zmniejszenia się tempa zbrojeń zakupywana byłaby przez rząd na super rezerwę strategiczną 4 mln ton co spowodowałoby dodatkowe obciążenie podatników amerykańskich w wysokości \$ 1.700 mln przyjmując obecną oficjalną cenę aluminium w USA.

A n t y m o n

Z Londynu donoszą, że oferty kontynentalnych dostawców antymonu z cenami zdecydowanie niższymi od cen angielskich spowodowały znaczny spadek eksportu antymonu z Wielkiej Brytanii. W niektórych wypadkach ceny antymonu kontynentalnego kształtowały się ostatnio o £ 20 na tonie niżej niż w Wielkiej Brytanii. Fakt ten zmusił producentów w Anglii do obniżenia cen antymonu z dniem 3 marca b.r. o £ 15 - £ 25 na tonie. fob. Nowe ceny eksportowe kształtują się wobec powyższego następująco:

	<u>Stara cena</u>	<u>Nowa cena</u>
Antymon /70%/ surowy /lumpy/	£ 290	£ 275
Antymon /70%/ surowy /czarny pył/	" 305	" 290
Biały tlenek-w partiach po 5 ton netto-	" 325	" 305
Regulus-english 99,6%	" 377,5	" 352,5
Regulus-english 99%	" 365	" 340

Pierwsze dwa tygodnie marca przyniosły spadek cen rudy antymonu /50-55%/ w Nowym Jorku, która obecnie notowana jest nominalnie na poziomie \$ 4,50 - \$ 4,75 za "short ton unit" w porównaniu do \$ 5 - \$ 5,20 w miesiącu poprzednim.

W Londynie 60% ruda antymonu notowana była ostatnio po 40/-d do 42/6d za "long ton unit" cif.

Produkcja rudy antymonu w Austrii wyniosła w ubiegłym roku 14.532 ton w porównaniu z 9.430 ton w 1950 roku.

C y n k

Dwukrotnie już Rynki Towarowe sygnalizowały o osłabieniu międzynarodowego rynku cynku i o zmniejszeniu dysproporcji między realnym popytem - zmniejszonym w wielu krajach ograniczeniami produkcji szeregu artykułów konsumpcyjnych - a istniejącą podażą. Pierwsze dwa tygodnie marca przyniosły dalsze jeszcze silniejsze osłabienie rynku, co widać m.inn. z wypowiedzi The Metal Bulletin, który stwierdza w połowie miesiąca, "że popyt na cynk w Anglii spadł w ostatnich tygodniach do tego stopnia, że dostawy rządowe dla konsumentów były w lutym znacznie niższe przyznane kontyngenty a sam popyt był mniejszy niż rzeczywista konsumpcja." "Zjawisko powyższe - jak stwierdza dalej The Metal Bulletin - może spowodować poważny problem w dalszej przyszłości".

Na wolnym rynku w krajach zachodnio-europejskich metal gób oferowany jest już po cenie £ 170 - £ 175 za tonę fob wobec oficjalnej ceny w Anglii w wysokości £ 190 i we Francji £ 189,5 za tonę fob. Cynk wysoko procentowy obniżył się w cenie w transakcjach wolno rynkowych poniżej £ 200 za tonę. Nawet jednak przy tak obniżonych cenach popyt jest słaby, co skłoniło niektórych członków Międzynarodowej Konferencji Surowcowej w Waszyngtonie do wysunięcia propozycji zaniechania rozdziału cynku między kraje członkowskie już w II kwartale bieżącego roku.

Jednocześnie z Waszyngtonu donoszą, że ogólna pula cynku przeznaczona do rozdziału na miesiące: kwiecień-maj-czerwiec zostanie powiększona o co najmniej 20.000 ton w stosunku do ilości rozdzielonej w I kwartale.

W związku z porawą sytuacji na amerykańskim rynku cynku, władze zezwoliły na dokonywanie ustalania przydziałów tak miesięcznych jak i kwartalnych.

W ostatniej umowie jugosłowiańsko-holenderskiej, Jugosławia zobowiązała się dostarczyć Holandii w bieżącym roku 1.000 ton koncentratów cynku, 300 ton cynku w blokach, 300 ton pyłu cynkowego i 1.000 ton ołowiu.

W styczniu bieżącego roku zapasy cynku w Anglii powiększyły się o blisko 5.000 ton osiągając w końcu miesiąca poziom 44.539 ton z czego 30.052 ton pozostało do dyspozycji rządu. Zapasy koncentratów również wykazały wzrost wynosząc na primo lutego 42.890 ton. Konsumcja cynku rodzimego wyniosła w styczniu b.r. 18.812 ton, a metalu ze złomu 7.394 ton, w porównaniu odpowiednio z 15.766 ton i 9.404 ton w roku poprzednim.

C y n a

Według ostatnich informacji z 22 marca b.r. Indonezyjska delegacja handlowa, przebywająca w Waszyngtonie i prowadząca rokowania w sprawie dostaw cyny do USA, ustąpiła pod presją amerykańską i zgodziła się po długich targach na dostawę 18.000 ton cyny rocznie w najbliższych trzech latach po cenie, której żądali Amerykanie a mianowicie 118 ¢ za lb. fob. Dżakarta, czyli 121 ¢ cif Nowy Jork. Wzajemnie za te ustępstwa Indonezji została przyznana pożyczka \$ 27 mln za zakup amerykańskich maszyn i surowców.

W dniu 13 marca wznowione zostały rokowania handlowe między delegacją boliwijską a rządem w sprawie dostaw koncentratów, których więcej niż połowa ogólnego eksportu Boliwii znajdowała normalnie rynek zbytu w Stanach Zjednoczonych. Od 8 miesięcy jednak na skutek nie przyjęcia przez Boliwię warunków amerykańskich, eksport koncentratów cyny do USA ustał prawie zupełnie powodując znaczne nagromadzenie się tego surowca na kopalniach i w punktach załadunkowych. W związku z powyższym należy sądzić, że Boliwijczycy zgodzą się szybko na oficjalną cenę amerykańską 118 ¢ za lb fob.

Zgodnie z wiadomościami z Brukseli rozmowy belgijsko-amerykańskie na temat dostaw cyny z Kongo do USA rozwijają się pomyślnie. Należy sądzić, że dostawy wyniosą conajmniej 7.000 ton rocznie z opcją dalszych dostaw 11.000 o ile producentom belgijskim odpowiadać będzie amerykańska cena oficjalna.

Po nieco zmiennej tendencji na giełdzie londyńskiej w końcu pierwszej dekady marca, kiedy cynę cash notowano na poziomie £ 982 - £ 983 za tonę nastąpiła wyżka cen które utrzymywały się do końca drugiej dekady marca w granicach £ 975 - £ 977 za tonę w dostawach natychmiastowych.

M i e d ź

Według obliczeń Dominialnego Biura Statystycznego miedź kanadyjska sprzedawana była w styczniu b.r. po cenach wahających się w granicach od 28 ¢ do 46 ¢ za lb. fob. Anglia płaciła w tym czasie 28,4 ¢ za lb., USA 28 ¢, Indie 28,8 ¢ Brazylia 36,6 ¢, Francja 43,7 ¢, Niemcy 46 ¢, a Szwecja 45 ¢ za lb. Ogółem Kanada eksportowała w styczniu br. 184 tony miedzi elektrolitycznej z czego 55 ton do Anglii a 47 do USA.

O ł ó w

Brytyjskie Ministerstwo Surowców obniżyło z dniem 18 marca ceny ołowiu o £ 7 na tonie tak że obecna cena wynosi £ 163 za tonę. Równocześnie zniesione zostały ograniczenia konsumcyjne. Od lutego 1951 roku konsumpcja ołowiu ograniczona była do 90% przeciętnego miesięcznego zużycia w 1950 r. Obniżenie cen ołowiu, trzecie od czasu w którym cena ołowiu doszła do najwyższego poziomu £ 180, umożliwiało było niższymi cenami po których Ministerstwo zakupuje metal u producentów imperialnych, a zwłaszcza w Australii. Australia dostarcza około 120 tys. ton rocznie a Kanada 40 tys. ton ołowiu, co łącznie prawie wystarcza na zaspokojenie brytyjskiego zapotrzebowania. Ostatnia obniżka cen ołowiu w Wielkiej Brytanii wyrównała prawie poziom cen angielskich z poziomem cen amerykańskich i kontynentalnych. Cena amerykańska odpowiada obecnie mniej więcej £ 152, a ceny kontynentalne wahają się około £ 160 za tonę, biorąc jednak pod uwagę, że cena angielska obejmuje dostawę do konsumenta która kosztuje około £ 8-10 na tonie, tym samym cena brytyjska jest w rzeczywistości tylko o £ 1-3 wyższa od ceny amerykańskiej.

Ministerstwo Surowców sprzedawało rządowi amerykańskiemu dalsze 23 tys. ton ołowiu. Podobnie jak w poprzedniej transakcji na 30 tys. ton ołów sprzedano po cenie jaka obowiązuje na rynku amerykańskim to jest 19 ¢ za lb / £ 152 za tonę/.

Dobra inwestycyjne

Europejski przemysł traktorowy

W końcu lutego Europejska Komisja Ekonomiczna Narodów Zjednoczonych opublikowała obszerniejsze studium dotyczące przeglądu sytuacji europejskiego przemysłu traktorowego. Na wstępie tego wyczerpującego opracowania zwrócono uwagę na fakt nierównomiernego rozmieszczenia traktorów na świecie. Ameryka Północna z 18% światowego areału ziemi ornej posiada obecnie 2/3 parku traktorowego świata kapitalistycznego, podczas gdy na Amerykę Łacińską, Azję /bez ZSRR/ i Afrykę posiadające łącznie około połowy obszaru ziemi ornej przypada mniej niż 5% ogólnej liczby traktorów.

W Europie, **która posiada nie licząc ZSRR 13,7% obszaru ziemi ornej**, liczba traktorów wynosiła w/g obliczeń ECE 15,8% ogólnego światowego parku traktorowego. Jednak w samej Europie stosunek liczby traktorów do powierzchni ziemi ornej różni się znacznie w poszczególnych krajach. I tak np. w Hiszpanii najbardziej zacofanej w procesie mechanizacji rolnictwa, na jeden traktor przypadało w 1951 r. około 1980 ha natomiast w Szwajcarii 25 ha, w Anglii 23 ha, a w Czechosłowacji 190 ha.

W ostatnich trzech latach, liczba traktorów w Europie /bez ZSRR/ powiększała się rocznie o 16-17% czyli stosunkowo wolniej niż np. w Ameryce Łacińskiej, w Australii i Nowej Zelandii, a nawet w Afryce. Wzrost ten był szybszy niż przyrost obszaru ziemi ornej w Europie co spowodowało, że w 1951 r. w krajach europejskich przypadało na jeden traktor przeciętnie 171 ha, czyli o 27% mniej niż w 1949 r. i o 78% mniej niż w 1939 roku.

Stan europejskiego parku traktorowego

w 1.000 sztuk na 1 stycznia

	1939	1949	1951	1951 w % 1949
Ogółem ^{b/} /bez ZSRR/	270	707	971	137
w tym:				
Anglia	55	280	325	116
Niemcy zachodnie	60 ^{a/}	70	126	180

a/ w 1939 r. całe Niemcy

b/ łącznie z krajami demokracji ludowej według obliczeń ECE.

Francja	30	89	135	152
Włochy	39	52	66	127
Szwecja	20	42	60	143
Dania	4	11	22	200
Szwajcaria	8	17	20	118
Holandia	5	12	19	158
Austria	2	10	16	160
Irlandia	4	13	17	131

W latach przedwojennych Europa - nie licząc Związku Radzieckiego - produkowała rocznie około 40.000 traktorów rolniczych co stanowiło około 15% produkcji światowej. Po Drugiej Wojnie Światowej na skutek z jednej strony znacznego zapotrzebowania na mechanizacyjny sprzęt dla rolnictwa europejskiego, dążącego do możliwie szybkiego odrodzenia zniszczonych i ograniczeń produkcji płodów rolnych z lat wojennych; popyt na traktory ze strony importerów zamorskich posiadających nagromadzone dewizy z okresu wojny w czasie której dostawy sprzętu i maszyn rolniczych były z konieczności bardzo niewielkie; oraz w związku z istnieniem w szeregu krajów zachodnio-europejskich takich jak: Anglia, Francja a częściowo i Włochy niezniszczonego wojennego przemysłu motoryzacyjnego - znacznie rozbudowanego w latach wojny - produkcja traktorów rozwija się szybko, osiągając w 1950 r. 243 tys. szt. czyli sześciokrotnie więcej niż w 1939 r. co stanowiło więcej niż 1/4 produkcji światowej.

Do szybkiego wzrostu produkcji traktorów w Europie przyczyniła się również w sposób decydujący mechanizacja rolnictwa w krajach demokracji ludowej, gdzie wzrost produkcji traktorów rolniczych jest najszybszy na całym obszarze Europy nie licząc ZSRR, wnosząc według danych ECE na przestrzeni od 1948 do 1950 r. 135%, a mianowicie z 12,6 tys. sztuk na 29,5 tys. podczas gdy w europejskich krajach kapitalistycznych wzrost produkcji w tym samym czasie wyniósł 41%.

Produkcja traktorów w europejskich krajach kapitalistycznych^{a/}
w 1.000 sztuk

<u>K r a j</u>	<u>1937</u>	<u>1948</u>	<u>1949</u>	<u>1950</u>
Austria	0,1	4,1 ^{c/}	4,2	5,7
Francja	1,7 ^{b/}	12,4 ^{c/}	17,3	14,2
Niemcy zachodnie	12,0 ^{b/}	7,6	26,7	57,6
Włochy	2,0 ^{b/}	3,4	7,5	8,0
Szwecja	0,3 ^{b/}	3,9	5,4	7,0
Szwajcaria	1,3	2,9	1,8	1,2
Anglia	17,9	117,0	90,4	120,2
Ogółem wymienion.	35,3	151,3	153,3	213,9

a/ łącznie z gąsiennicowymi bez t.zw.ogrodowych

b/ 1934 - 1938

c/ Bizonia

W europejskiej produkcji traktorów przeważa typ traktora kołowego na paliwo diesla. Poniższe zestawienie ilustruje ilość produkowanych trzech najważniejszych typów traktorów rolniczych kołowych w europejskich krajach kapitalistycznych w 1950 r. według rodzaju konsumowanego paliwa:

	z zest. karburat.	diesel	półdiesel
Austria	-	2	-
Francja	11	8	3
Niemcy zachodnie	1	82	5
Włochy	9	3	9
Szwecja	2	1	2
Szwajcaria	8	9	-
Anglia	17	9	-
r a z e m	48	114	19

Około połowy produkcji traktorów rolniczych w Europie przypada na jednostki o silniku karburatorowym na benzynę, naftę lub inne paliwa lżejsze, resztę stanowią traktory o silnikach diesla lub półdieslowskich. Silniki dieslowskie zyskują stale na popularności i zastosowanie ich przy produkcji traktorów systematycznie wzrasta. Innym ogólnym trendem w produkcji traktorów jest stopniowe zwiększanie ich mocy. W Wielkiej Brytanii np. udział produkowanych traktorów o mocy ponad 35 KM wzrósł z 3% w 1948 r. na 15.7% w 1950 r. Podobne zjawisko zaobserwować można w Niemczech zachodnich i we Francji.

Stosunkowo niewielką jest produkcja traktorów na gąsienicach. W 1950 roku Anglia wyprodukowała ich 2.853 sztuk, Francja - 1.466 sztuk, Włochy - 4.500 sztuk będąc największym zachodnio-europejskim producentem tego rodzaju traktorów.

Jednym z problemów szerzej omawianych w przytoczonej pracy^{1/} ECE jest zagadnienie rozdrobnienia przemysłu traktorowego w krajach zachodnio-europejskich, oraz zbyt małej standaryzacji produkcji co uniemożliwia poważniejsze obniżenie kosztów produkcji. Jedynie w trzech wypadkach - z tego dwa w Anglii - produkcja jednego typu traktora sięga kilkudziesięciu tysięcy sztuk rocznie.

Począwszy od 1949 r. w europejskich krajach kapitalistycznych zaczęło wzrastać niewykorzystanie zdolności produkcyjnej przemysłu traktorowego. Powojenna fala zakupów uzupełniających braki wojenne przeszła a rolnictwo europejskie oraz szereg krajów zamorskich odczuwać zaczęło wzrastające koszty produkcji co zmniejszyło popyt na traktory i inne maszyny rolnicze. W drugiej połowie 1950 r. w szczególności przy końcu

1/ The European Tractor Industry in the setting of the World Market. ECE II.1952

roku do powyższych przyczyn dołączył się jeszcze brak stali i metali nieżelaznych, który ograniczał produkcję w pierwszym rzędzie w Anglii.

Według obliczeń ECE w 1950 r. Europa Zachodnia posiadała zdolność wytwórczą w wysokości 357.000 sztuk traktorów z czego wyzyskano jedynie około 60%.

Niewyzyskana zdolność wytwórcza przez przemysł traktorowy w
Europie Zachodniej
w 1.000 sztuk

K r a j e	szacowana zdolność wytwórcza w 1950	produk. traktor. w 1950	szacunek produkc. w 1951	niewyzyskana zdolność wytw. w 1951
Austria	12,5	6	7	5,5
Francja	30,0	14	19	11,0
Niemcy zachod- nie	75,0	57	60	15,0
Włochy	16,0	8	8	8,0
Szwecja	7,0	7	7	-
Szwajcaria	6,5	1	2	4,5
Anglia	210,0	120	150	60,0
R a z e m	357,0	213	253	104,0

Nowa maszyna na eksport w Anglii

Jak donosiła branżowa prasa angielska w końcu lutego b.r. przystąpiono w Anglii do produkcji specjalnej maszyny pod nazwą "The Brain" przeznaczonej na rynek krajowy i na eksport i służącej do produkcji skrzynki biegów dla pojazdów mechanicznych. Maszyna ta zastępuje 18 różnych obrabiarek stosowanych dotychczas i może dokonywać jednocześnie 28 odrębnych operacji obróbkowych, będąc obsługiwana przez trzy osobowy zespół. W półtorej minuty dokonany jest pełny cykl obróbkowy przy produkcji skrzynki biegów, czyli wielokrotnie szybciej niż dotychczas.

Nowa maszyna produkowana przez firmę Nuffield Tool & Gauges Ltd of Coventry zajmuje powierzchnię 885 stóp kwadratowych /około 82,5 m²/ podczas gdy dotychczasowy zespół obrabiarek do produkcji skrzynek biegów zajmował 1800 stóp kwadratowych. Cena maszyny "The Brain" wynosi £ 60.000. Obecnie zastosoowano ją już ponoć z dużym powodzeniem w zakładach Morris Motors Engines Branch.

Anglia eksportuje maszyny do sadzenia ziemniaków

W roku bieżącym listę eksportowanych z Anglii maszyn rolniczych powiększył nowy typ maszyny do sadzenia ziemniaków, której konstrukcję opracowano od sześciu lat, doprowadzając w roku ubiegłym do pełnej automatyzacji całego procesu. Używając sortowanych sadzeńiaków otrzymuje się od 95 do 97% całkowicie automatycznego sadzenia; 3-5% dokonywuje ręcznie obsługujący.

Wydajność tej maszyny waha się od 10 - 16 akrów /4-6,5 ha/ w ciągu ośmiu godzin pracy w zależności od rodzaju ziemi i gęstości sadzenia. Przeciętna szybkość w normalnych warunkach wynosi 500 zasadzeń na godzinę. Maszynę obsługuje jeden człowiek. Spotkała się ona z dużym zainteresowaniem tak w samej Anglii jak i w Holandii i w Belgii.

Pięcioletni program produkcji dóbr inwestycyjnych w Indiach

W końcu lutego b.r. jeden z członków indyjskiej państwowej Komisji Planowania /Mr. G.L. Metha/ podał do informacji publicznej nieznane dotąd szczegóły programu rozbudowy przemysłu inwestycyjnego w Indiach. Według tego komunikatu zdolność produkcyjna samochodów wzrosnąć ma na przestrzeni od 1950-51 do 1955-56 z 34.000 sztuk na 35.000 a właściwa produkcja samochodów powiększyć się ma z 12.768 szt. w 1951 roku na 25.000 sztuk; produkcja obrabiarek odpowiednio z 1.100 sztuk na 4.600 sztuk; pomp centryfugalnych z 37,4 tys. na 78.120; silników dieslowskich - z 5.540 na 50.060 sztuk; łożysk kulkowych z 41.000 na 1 mln sztuk; rowerów - z 99.000 na 500.000. Ponadto program przewiduje uruchomienie budowy okrętów oceanicznych w ilości 3-5 statków po 8.000 ton oraz osiągnięcie produkcji lokomotyw w ilości 170 rocznie i około 100 kotłów parowych. Z chwilą gdy program produkcji zostanie zrealizowany, zgodnie z oświadczeniem pana Metha, Indie będą samowystarczalne w odniesieniu do lokomotyw, rowerów, maszyn do szycia i szergu innych dóbr inwestycyjnych.

Trolleybusy angielskie dla Nowej Zelandii

W marcu b.r. Zakłady Komunikacji Miejskiej w Auckland zamówiły w brytyjskiej firmie British United Traction Ltd czterdzieści trolleybusów za łączną sumą £ 350.000. Karoseria wykonana będzie przez Saunders - Roe, natomiast instalacje elektryczne i motory przez British Thomson-Houston Co Ltd.

Wzrost produkcji firmy Steyer-Daimler-Puch w Austrii

Rok 1951 przyniósł poważny wzrost produkcji austrijskiego koncernu Steyer-Daimler-Puch A.G. Produkcja łożysk kulkowych wzrosła w porównaniu z 1950 r. o 25% osiągając poziom 5 mln sztuk z czego około 6% trafiło na rynki zagraniczne. Produkcja traktorów dwu cylindrowych w ilości ponad 4.000 sztuk była w roku ub. o 60% większa niż w 1950 r.: około 65% traktorów było eksportowanych. Koncern wyprodukował w roku ubiegłym ponadto 27.100 motocykli o litrażu od 125 do 250 c.c.; 1.750 samochodów ciężarowych na paliwo diesla, 200 autobusów na takżeż paliwo, 2.800 traktorów jednocylindrowych, 1.720 samochodów /Steyr-Fiat/ oraz 3.850 sztuk broni myśliwskiej w 90% eksportowanej. Produkcja rowerów wyniosła 115.000 sztuk. W roku bieżącym wspomniany koncern przystąpił do produkcji motorowych łodzi i kutrów rybackich.

Eksport łożysk kulkowych z Włoch w 1951 roku

Na podstawie danych za pierwsze 11 miesięcy roku ub. należy szacować, że eksport łożysk kulkowych z Włoch wyniosła w 1951 r. około 4,5 mld lirów i około 26,5 tys. c. Struktura geograficzna eksportu w pierwszych jedenastu miesiącach r. ub. przedstawiała się następująco:

	g.....	1000 lirów
<u>O g ó ł e m:</u>	24.451	4.198.222
<u>w tym:</u>		
Austria	115	35.050
Czechosłowacja	4.143	820.580
Francja	3.647	464.491
Niemcy zachodnie	1.748	256.269
Holandia	1.656	217.863
Szwecja	123	27.939
Szwajcaria	672	95.890
Węgry	1.994	513.779

